

পূৰ্ণ পৰমাত্মা

পৰমেশ্বৰ কবীৰ চাহাব

সন্ত বামদেবানন্দ ... মহাৰাজ

জগত গুরু

তত্ত্বদর্শী সন্তু বামপাল মহাবাজ

(পৰমেশ্বৰ কবীৰদেৱৰ সংক্ষিপ্ত জীৱন পৰিচয়)

সংস্কৃত কবীৰদেৱ স্বয়ং পূৰ্ণব্রহ্ম (সংপুৰুষ-
পৰম অক্ষৰ ব্রহ্ম) এওঁ পৰম অক্ষৰ ব্রহ্ম (অবিনাশী)
ভগৱান, এওঁ চাৰিও যুগত আছে। সত্য যুগত সৎ
সুকৃত নামেৰে, ত্ৰেতাযুগত মূণিন্দ্ৰ, দ্বাপৰ যুগত
কৰুণাময় আৰু কলিযুগত বাস্তৱিক (কবিদেৱ) কবীৰ
নামেৰে এওঁ মৃত্যু লোকত আছে। কলিযুগত পৰমেশ্বৰ
কবীৰ (কবিদেৱ) বিক্ৰমাব্দ ১৪৫৫ (চন ১৩৯৮) জ্যৈষ্ঠ
মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত কাশী (বেনাৰস) ৰ লহৰ তাৰা
বিলৰ পদুম ফুলৰ ওপৰত ব্রহ্ম মূৰ্ত্তত এটি নৱজাত
শিশুৰ ৰূপত প্ৰকট হৈছিল। গা-ধুবলৈ যোৱা নীৰু-নীমাই
(শিপিনী দম্পতী) কেচুৱা শিশুটোক প্ৰাপ্ত কৰিলে।
কাজীয়ে ধৰ্মীয় পুথি কোৰানৰ আধাৰত নামকৰণ
কৰিবলৈ ললে, তেনেতে সেই পুথি (কোৰাণ কিতাপ) ৰ
সকলো আখৰ কবীৰ-কবীৰ-কবীৰ.....হৈ গল।
কবীৰ দেৱে স্বয়ং কলে যে মোৰ নাম কবীৰেই হব।
কবীৰ দেৱৰ চুমত কৰিবলৈ অহা ব্যক্তিক

কেবাটাও লিংগ দেখুৱালে। সেই ব্যক্তি ভয় ভীত হৈ চুম্বত নকৰাকৈ গুচি গল।

পাঁচ বছৰ বয়সতে কবীৰ পৰমেশ্বৰে (কবীৰদেৱে) ১০৪ বছৰীয়া স্বামী ৰামানন্দ দেৱৰ শিষ্য হৈ স্বামী ৰামানন্দ দেৱক সৎলোকৰ মার্গ বৰ্ণনা কৰিছিল তথা সৎলোক দেখুৱাইছিল। এসময়ত ৰামানন্দ দেৱক দিল্লীৰ বাদচাহে হত্যা কৰিলে, পাছত কবীৰদেবে ৰামানন্দক জীয়াই তুলিলে। চিকন্দৰ ৰজাৰ অসাধ্য জলন ৰোগ কবীৰ দেৱে হাতৰ পৰশত সমাপ্ত কৰি দিছিল। চিকন্দৰ ৰজাই এজনী গাইক তৰোৱালেৰে দুই টুকুৰা কৰি কৈছিল যে আপুনি (কবীৰ দেৱ) নিজে নিজক পৰমাত্মা বুলি কোৱা, তেতিয়া এই মৃত গাইজনীক জীৱিত কৰি দিয়া। সেই সময়তে কবীৰ দেৱে হাতেৰে দুই দিম্বাত গাইজনী তথা তাইৰ পেটত থকা পোৱালী যিটো দুই টুকুৰা হৈ গৈছিল, সেইটোও জীৱিত হৈছিল তথা গাখীৰো বালিটত ভৰাই দি কৈছিল যে -

গায় অপনী অন্মা হয়্য, ইস পৰ ছুৰী না বাহ।

গৰীব দাস ঘী দুধ কো, সৰ্ব আত্মা খায়।।

III

কবীৰ দেৱৰ কোনো পত্নী নাছিল। শেখ তকী আৰু ৰজা চিকন্দৰ লোধীৰ অজ্ঞানতা দূৰ কৰিবৰ বাবে, কাৰণ তেওঁ বিলাকে কৈছিল যে আমি আপোনাক তেতিয়াই ভগৱান বুলি মানিম যেতিয়া আপুনি এই মৰাশক জীৱিত কৰি দিব পাৰিব, কবীৰ দেৱে দুই শিশু কমাল আৰু কমালীক মৃতকৰ পৰা জীৱিত কৰিছিল তথা নিজৰ সন্তান হিচাপে পালন পোষন কৰিছিল। কবীৰ দেৱৰ পিতৃ-মাতৃ নাছিল। তেখেত স্বয়ম্ভু আছিল।

আকৌ ১২০ বছৰ লৈ নিজৰ সৎমাৰ্গ আৰু সৎলোকৰ সূচনা প্ৰদান কৰি মগহৰ স্থানত জিলা কবীৰ নগৰ (পুৰণা বস্তি জিলা) গোৰখপুৰৰ ওচৰত (উত্তৰ প্ৰদেশ) দুজন ৰজা বিজলী খাঁ (মগহৰ ৰজা) আৰু বীৰ সিংহ বাঘেলা তথা লাখ লাখ ভক্ত জনৰ উপস্থিতিত সৎলোকলৈ গুচি গৈছিল। শৰীৰ প্ৰাপ্ত হোৱা নাছিল। শৰীৰৰ ঠাইত সুগন্ধিত ফুল পোৱা গৈছিল। বিক্ৰমাব্দ ১৫৫৭ (চন ১৫৫৮) ত সেই পৰম শক্তি নিজৰ পৰম ধামলৈ (সৎলোক -সত্যধাম) স্বশৰীৰে উভতি গৈছিল তথা আকাশ বাণী কৰিছিল যে চোৱা মহ সত্যলোকলৈ গৈ আছে। উপস্থিত

IV

শ্রদ্ধাশীল সকলে ওপৰলৈ চাই দেখিলে যে একজ্যোতিৰ্ময়
দিব্য শৰীৰ আকাশৰ ফালে গৈ আছিল। হিন্দু আৰু
মুছলমানে আধা আধা ফুল আৰু এখন এখন চাদৰ ভগাই
লৈ মগহৰ নগৰত ওচৰা ওচাৰিকৈ এশ ফুট অন্তৰত
দুখন স্মৰণীয় চিহ্ন বনাই ৰাখিছে যি আজিও সাক্ষী আছে
তথা লহৰ তাৰা বিলো আজিও প্ৰত্যক্ষ প্ৰমাণ আছে।
তাত দুটা কবীৰ পদ্বীৰ আশ্ৰম বনোৱা আছে যি এই সত্য
বিৱৰণক বৰ্ণনা কৰে।

(গৰীবদাসজী মহাৰাজৰ সংক্ষিপ্ত জীৱন পৰিচয়)

গৰীবদাসজী মহাৰাজৰ আৰিভাৱ চন ১৭১৭ আৰু
 বিক্ৰমাব্দ ১৭৭৪ বহাগ মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিৰ ব্ৰহ্মমূহুৰ্ত্তত
 শ্ৰীবলৰাম মহাশয়ৰ ঘৰত আই বাণীৰ গৰ্ভত হৈছিল।
 তেখেতৰ গাওঁ - ছুড়ানী, জিলা - ঝাজ্জৰ (হাৰিয়ানা)।
 বিক্ৰমাব্দ ১৭৮৪ ত মুক্তি দাতা কবীৰদেৱে (কবীৰ
 পৰমেশ্বৰ) সৎলোকৰ পৰা আহি মহাৰাজক দৰ্শন আৰু
 দীক্ষা দিছিল, যেতিয়া মহাৰাজ গৰু চৰাবলৈ কবলানা
 গাওঁৰ ফালে প্ৰায় ডেৰ কিলোমিটাৰ দূৰৰ খেতিপথাৰত
 গৈছিল, যাক নল্লা বুলি কোৱা হয়। মহাৰাজৰ ছয় জন
 সন্তান আছিল, চাৰিজন লৰা আৰু দুজনী ছোৱালী
 আছিল। আপুনি বিক্ৰমাব্দ ১৮৩৫ ত (১৭৭৮ চন) ভাদ
 মাহৰ দ্বিতীয়া শুক্ল পক্ষত সৎলোকলৈ গমন কৰিছিল।
 গাওঁ ছুড়ানীত আপোনাৰ পাৰ্থিৱ শৰীৰক অন্তিম সংস্কাৰ
 কৰি দিয়া হৈছিল। তাৰ ওপৰত এটা স্মৰণীয় আচ্ছাদন
 বনাই ৰখা হৈছে। ইয়াৰ পিছত সেই শৰীৰতে উদ্ভৱ হৈ
 (সেই বয়স ৬১ বছৰ) সহায়গপূৰত

VI

(উত্তৰ প্ৰদেশ) ৩৫ বছৰলৈ নিবাস কৰে। তাতে আপোনাৰ নামত অৰণীয় আচ্ছাদন বনোৱা হৈছে। চিলকণা ৰোডৰ পৰা কলসিয়া ৰাস্তা ওলাইছে, তাৰ পৰা আধা কিলোমিটাৰ দূৰত গৈ বাওঁফালে অৰণীয় চিহ্ন বনোৱা আছে। ওচৰতে শ্ৰীলাল দাসজী মহাৰাজৰ প্ৰসিদ্ধ মঠ আছে। যি সংসাৰত প্ৰতক্ষ্য প্ৰমান আছে পৰমাত্মা মাতৃ নোহোৱাকৈয়ে শৰীৰত আহিব পাৰে।

বিনতি

সকলো পৰমাত্মা (সদ্ গুৰু) প্ৰেমীক বিনতি কৰো
 যে পৰমেশ্বৰ কবীৰ দেৱ আৰু মহাৰাজ গৰীব দাস জীৰ
 বাণীৰ দ্বাৰা এই নিত্য নিয়মৰ হস্ত পুথিখন আপোনাৰ নিত্য
 পাঠৰ বাবে ছপোৱা হৈছে। যাতে শুদ্ধি পূৰ্বক নিত্য পাঠ
 কৰি আত্ম কল্যাণ কৰিব পাৰে। মুক্তিদাতা কবীৰ প্ৰভু
 তথা গৰীবদাস জী মহাৰাজৰ বাণীত এইটো বিশেষতা
 আছে যে ইয়াৰ নিত্য পাঠৰ দ্বাৰা আত্মাৰ দুষ্কৰ্ম ত্যাগ
 কৰাত আৰু ভগৱান চিন্তনত শক্তি আহে। মুক্তিদাতা
 কবীৰ পৰমেশ্বৰ আৰু গৰীব দাস জী মহাৰাজৰ বাণী
 স্বসিদ্ধ। ইয়াৰ নিত্য পাঠৰ দ্বাৰাই জ্ঞান যজ্ঞৰ ফল লাভ হয়।
 যি দৰে কোনো ব্যক্তিক সাপে দংশন কৰিলে মুৰ্ছিত হৈ
 যায় তেতিয়া সাপৰীয়াই (সৰ্প দংশনৰ আধ্যাত্মিক চিকিৎসা
 কৰোতা ব্যক্তি) কিছু মন্ত্ৰ উচ্চাৰণ কৰে। কিছু সময় পিছত
 মুৰ্ছিত হোৱাজনে চেতন পাই যায় তথা জীৱিত

VIII

হৈ যায়। ঠিক এই দৰে আত্মাৰ ওপৰত দূষিত কৰ্মৰ বিষ
লাগি আছে আৰু আত্মাই কাম, ক্ৰোধ, লোভ, মোহৰ বশ
হৈ মুৰ্চ্ছিত হৈ যায়। উক্ত বাণী পাঠ কৰিলে চেতন আহি
যায়। পিছত পৰমাত্মাৰ ধ্যান, স্মৰণ, ঈশ্বৰ গুণগান, গুৰু
ধাৰন কৰি কালৰ জালৰ পৰা মুক্ত হৈ যায়। কিছুমান
বেমাৰো বাণী পাঠৰ দ্বাৰা ঠিক হৈ যায়। যদি পূৰ্ণ গুৰুৰ
পৰা নাম দীক্ষা লৈ বিশ্বাসৰ সৈতে নিত্য পাঠ কৰা হয়
তেন্তে পৰিয়ালত সুখ, ধনবৃদ্ধি, কিছুমান কাৰ্য্য সিদ্ধিও
নাম জপ তথা বাণী পাঠৰ দ্বাৰা হৈ যায় কিয়নো এইয়া
জ্ঞান যজ্ঞ। এইটো নিশ্চয় কৰি মানিব। কিন্তু পূৰ্ণ মুক্তিৰ
বাবে পূৰ্ণ গুৰুৰ সন্ধান কৰক তথা নাম দীক্ষা লৈ গুৰু
বচন মতে নিৰ্বাহ কৰক আৰু নিজৰ জীৱন সফল কৰক।
নিত্য পাঠৰ এইটো অৰ্থ যে যি বাণী (সদগুৰু বচন)
লিখিত আছে সেইটো জীৱন পৰিচালনা কৰাত প্ৰয়োগ
কৰিব লাগে। সেইদৰে নিজৰ কাৰ্য্যপ্ৰণালী কৰিব।

মোৰ গুৰু প্ৰণালী :-

- ১) মুক্তিদাতা কবীৰ পৰমেশ্বৰ মহাৰাজ
(কাশী, উত্তৰ প্ৰদেশ)
- ২) মুক্তিদাতা গৰীব দাস জী মহাৰাজ
(গাওঁ - ছুড়ানী, ঝাৰ্জৰ, হৰিয়ানা)
- ৩) সন্ত শীতল দাস জী মহাৰাজ
(গাওঁ - বৰহানা, বোহতক, হৰিয়ানা)
- ৪) সন্ত ধ্যান দাস জী মহাৰাজ
- ৫) সন্ত ৰামদাস জী মহাৰাজ
- ৬) সন্ত ব্ৰহ্মানন্দ জী মহাৰাজ
(গাওঁ - ক্ৰুহা, বোহতক, হৰিয়ানা)
- ৭) সন্ত যুগতানন্দজী মহাৰাজ
- ৮) সন্ত গঙ্গেশ্বৰানন্দ জী মহাৰাজ
(গাওঁ - বাজীদপুৰ, দিল্লী)
- ৯) সন্ত চিদানন্দ জী মহাৰাজ
(গাওঁ - গোপালপুৰ - ধাম, সোণীপত, হৰিয়ানা)

- ১০) সন্ত বামদেৱানন্দজী মহাৰাজ
(তলৱণ্ডী ভাই, ফিৰোজপুৰ, পাঞ্জাব)
১১) সন্ত বাম পাল দাস জী মহাৰাজ

সংলোক আশ্ৰম

হিসাৰ - টোহানা ৰোড, বৰৱালা, জিলা - হিসাৰ
(হৰিয়ানা)

8222880541, 8222880542, 8222880543,
8222880544, 8222880545

Visit us at : www.jagatgururampalji.org
e-mail : jagatgururampalji@yahoo.com

বিষয় সূচী

১) মঙ্গলা চৰণ	১
২) মন্ত্ৰ	২
৩) গুৰু দেৱৰ অঙ্গ	৩
৪) চাহেব কবীৰ দেৱৰ বাণী গুৰুদেৱৰ অঙ্গৰ পৰা	১৬
৫) সৎ গুৰু মহিমা	১৮
৬) স্মৰণৰ অঙ্গ	২৬
৭) সাতবাৰৰ বীজক পদাৱলী	৩০
৮) অথসৰ্ব লক্ষণাগ্ৰন্থ	৩১
৯) ব্ৰহ্মবেদী	৩৩
১০) অসূৰ বিনাশ বীজক পদাৱলী	৪০
১১) ৰক্ষামন্ত্ৰ	৪৯
১২) সন্ধ্যা আৰতী	৫০
১৩) আহাৰ খোৱাৰ পূৰ্বে কোৱা বাণী:	৬৬
১৪) আহাৰ খোৱাৰ পিছত কৰা বাণী:	৬৭
১৫) ভোগৰ বিধি	৭০
১৬) পাঠ প্ৰকাশৰ সময়ত বিনতি	৭৭

নিত্য পাঠ কৰাৰ সময় তালিকা

- ১) পৃষ্ঠ নং ১ ৰ পৰা ৩৯ লৈ পুৰাৰ পাঠ (নিত্য নিয়ম)
- ২) পৃষ্ঠ নং ৪০ ৰ পৰা ৪৯- অসুৰ নিকনিদন ৰমৈণী
দুপৰীয়া ১২ বজাৰ পৰা ৰাতি ১২ বজালৈ যি কোনো
সময়ত পঢ়িব পাৰে।
- ৩) পৃষ্ঠ নং ৫০ ৰ পৰা ৬৫ লৈ সন্ধ্যা আৰতী, গধূলি
সময়ত কৰিব।
- ৪) পৃষ্ঠ নং ৬৬ ৰ পৰা ৬৭ লৈ ভোজন কৰাৰ পূৰ্বে আৰু
পিছত উচ্ছাৰণ কৰা বাণী।

নোট :- জ্ঞান প্ৰাপ্তিৰ কাৰণে ভকতজনে যেতিয়াই
ইচ্ছা কৰে যি কোনো পৃষ্ঠাক যি কোনো সময়ত
পঢ়িব পাৰে।

কবিদেবায় নম

সৎগুৰু দেৱায় নম

কবীৰ পৰমেশ্বৰৰ দয়া

আদৰণীয় গৰীবদাস জী চাহাবৰ বাণী

।। অথ মঙ্গলাচৰণ।।

গৰীব নমো নমো সৎ পুৰুষ কুঁ নমস্কাৰ গুৰু কীৰ্ত্তী।
 সূৰনৰ মুনিজন সাধৱা, সন্তো সৰ্বস দীৰ্ঘী ।১।
 সৎগুৰু সাহিব সন্ত সব, দণ্ডোত্তম প্ৰণাম।
 আগে পিছে মধ্য হৰে, তিন কুঁ জা কুৰবান ।২।
 নৰাকাৰ নিৰ বিষম, কাল জাল ভয় ভঞ্জনম।
 নিৰ্লেপম নিজ নিৰ্ভগম, অকল অনুপ বেসুম্ম ধুনম ।৩।
 সোহম সুৰতি সমাপতম, সকল সমানা নিৰতি লৈ।
 উজল হিৰষ্যৰ হৰদম বে পৰৱাহ অথাহ হৈ,
 ৱাৰ পাৰ নহী মধ্যতম ।৪।
 গৰীব যো সুমিৰত সিদ্ধ হোই, গণ নায়ক গলতানা।
 কৰো অনুগ্ৰহ সোই, পাৰসপদ প্ৰৱানা ।৫।
 আদি গনেশ মনাউ গন নায়ক দেৱন দেৱা।
 চৰণ কমল লো লাউ, আদি অন্ত কৰুহঁ সেৱা ।৬।

পৰম শক্তি সঙ্গীতম, ঋদ্ধি সিদ্ধি দাতা সোঈ।
 অবিগত গুণহ অতীতম, সৎ পুরুষ নিৰ্মোহী।৭।
 জগদম্বা জগদীশম, মঙ্গল ৰূপ মূৰাৰী।
 তন মন অৰপু শীশম, ভক্তি মুক্তি ভণ্ডাৰী।৮।
 সূৰ নৰ মুনিজন ধ্যায়ৈ, ব্রহ্মা বিষ্ণু মহেশা।
 শেষ সহংস মুখ গায়ৈ, পূজৈ আদি গণেশা।৯।
 ইন্দ্র কুবের সৰীখা, বৰুণ ধৰ্মৰায় ধ্যায়ৈ।
 সুমৰথ জীৱন জীকা মন ইচ্ছা ফল পায়ৈ।১০।
 তেত্রিস কোটি অশ্বাৰা, ধ্যায়ৈ সহংস অঠাসী।
 উতৰৈ ভৱজল পাৰা, কটি হৈ যম কী ফাঁচী।১১।

।। মন্ত্ৰ ।।

অনাহদ মন্ত্ৰ সুখ সলাহদ মন্ত্ৰ, অজোখ মন্ত্ৰ,
 বেসুন মন্ত্ৰ নিৰ্বান মন্ত্ৰ থীৰ হৈ।১।
 আদি মন্ত্ৰ যুগাদি মন্ত্ৰ, অচল অভঙ্গী মন্ত্ৰ,
 সদা সৎ সঙ্গী মন্ত্ৰ, লেণ্ডলীন মন্ত্ৰ গহৰ গন্তীৰ হৈ।২।
 সোহম সুভান মন্ত্ৰ, অগম অনুৰাগ মন্ত্ৰ, নিৰ্ভয় অডোল মন্ত্ৰ
 নিৰ্গুন নিৰ্বন্ধ মন্ত্ৰ, নিশ্চল মন্ত্ৰ নেক হৈ।৩।

গৈবী গুলজাৰ মত্ৰ, নিৰ্ভয় নিৰখাৰ মত্ৰ সুমৰত সুকৃত মত্ৰ,
 অগমী অবঞ্চ মত্ৰ অদলি মত্ৰ অলেখ হৈ ॥৪॥
 ফজলম ফৰাক মত্ৰ, বিন বসনা গুললাপ মত্ৰ, বিলমিল জহৰ
 মত্ৰ সববংগ ভৰপুৰ মত্ৰ, সৈলান মত্ৰ সাৰ হৈ ॥৫॥
 বৰংকাৰ গৰক মত্ৰ, তেজপুঞ্জ পৰখ মত্ৰ, অদলী অবন্ধ মত্ৰ,
 অজপা নিৰসন্ধ মত্ৰ, অবিগত অনাহদ মত্ৰ, দিলমেদীদাৰ হৈ ॥৬॥
 বাণী বিনোদ মত্ৰ, আনন্দ অসোখ মত্ৰ, খুৰসী কৰাৰ মত্ৰ,
 অনভয় উচ্চাৰ মত্ৰ, উজল মত্ৰ অলেখ হৈ ॥৭॥
 সাহিব সৎ বাম মত্ৰ, সাঁই নিহকাম মত্ৰ, পাৰখ প্ৰকাশ মত্ৰ,
 হিবম্বৰ হলাস মত্ৰ, মৌলেমলাৰ মত্ৰ পলকবীচ খলক হৈ ॥৮॥

।। অথ গুৰুদেৱৰ অঙ্গ ।।

গৰীব, প্ৰপটন ৰহ প্ৰলোক হৈ, জঁহা অদলী সৎগুৰু সাৰ।
 ভক্তি হেত সৈঁ উতৰে, পায় হম দীদাৰ ॥১॥
 গৰীব, এয়াস সৎ গুৰু হম মিলা, অলল পংখ কী জাত।
 কায়া মায়া ন ৰহাঁ নহী পাঁচ তত্ৰ কা গাত ॥২॥
 গৰীব, এয়াস সৎগুৰু হম মিলা উজল হিবম্বৰ আদি।
 ভলকা জ্ঞান কমান কা, ঘালত হৈঁ সব সাঁধি ॥৩॥

গৰীব, এয়সা সৎ গুৰু হম মিলা শূণ্য বিদেশী আপ।
 ৰোম ৰোম প্ৰকাশ হৈ দীহা অজপা জাপ ।।৪।।
 গৰীব এয়সা সৎ গুৰু হম মিলা, মগন কিয়ে মুক্তাক।
 প্যালা প্যায়া প্ৰেম কা, গগন মণ্ডল গৰ গাপ ।।৫।।
 গৰীব, এয়সা সৎ গুৰু হম মিলা, সিদ্ধ সুৰতি কী সৈন।
 উৰ অন্তৰ প্ৰকাশিয়া, অজব শুনায়ে বৈন ।।৬।।
 গৰীব, এয়সা সৎ গুৰু হম মিলা সুৰতি সিদ্ধ কী সৈল।
 বজ্জ পৌল পট খোল কৰ, লে গয়া বীনী গৈল ।।৭।।
 গৰীব, এয়সা সৎ গুৰু হম মিলয়া, সুৰতি সিদ্ধ কে তীৰ।
 সব সন্তন সিৰ তাজ হৈ সৎগুৰু অদলী কবীৰ ।।৮।।
 গৰীব এইচা সৎগুৰু হম মিলয়া, সুৰতিসিদ্ধ কে মাঁহি।
 শব্দ স্বৰূপী অঙ্গ হৈ, পিণ্ড প্ৰাণ বিন চাঁহি।।৯।।
 গৰীব, এয়সা সৎ গুৰু হম মিলয়া, গলতানা গুলজাৰ।
 ৰাৰ পাৰ কীমত নঁহী, নঁহী হক্কা নঁহী ভাৰ ।।১০।।
 গৰীব, এয়সা সৎ গুৰু হম মিলয়া, সুৰতি সিদ্ধ কে মঞ্জ।
 অণ্ডয়ো আনন্দ পোখ হৈ বৈন সুনায়ো কুঞ্জ।।১১।।

গৰীব, এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া, সুৰতি সিদ্ধু কে নাল।
 পীতাম্বৰ তাকী ধৰয়ো, বাণী শব্দ বিসাল।।১২।।
 গৰীব, এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া, সুৰতি সিদ্ধু কে নাল।
 গৱন কিয়া পৰলোক সে, অলল পংখ কি চাল।।১৩।।
 গৰীব, এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া, সুৰতি সিদ্ধু কে নাল।
 জ্ঞান যোগ অউৰ ভক্তি সব, দিহী নজৰ নিহাল।।১৪।।
 গৰীব এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া, বে প্ৰৱাহ অবন্ধ।
 পৰম হংস পূৰ্ণ পুৰুষ, ৰোম-ৰোম ৰবি চন্দ।।১৫।।
 গৰীব এয়াসা সদগুৰু হম মিলয়া, হৈ জীন্দা জগদীশ।
 শূণ্য বিদেশী মিল গয়া, ছত্ৰ মুকুট হৈ শীশ।।১৬।।
 গৰীব, সদগুৰু কে লক্ষন কহঁ, মধুৰে বৈন বিনোদ।
 চাৰ বেদ ষট শাস্ত্ৰ, কহ অৰ্ঠাৰা বোধ।।১৭।।
 গৰীব, সদগুৰু কে লক্ষন কহঁ, অচল বিহংগম চাল।
 হম অমৰাপুৰ লে গয়া, জ্ঞান শব্দ সব ঘাল।।১৮।।
 গৰীব, এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া তুৰিয়া কেৰে তীৰ।
 ভগল বিদ্যা বাণী কহৈ ছানৈ নীৰ অৰু খীৰ।।১৯।।
 গৰীব, জিন্দা যোগী জগত গুৰু, মালিক মুৰশদ পীৰ।
 কাল কৰ্ম লাগে নহী, নহী শংকা নহী সীৰ।।২০।।

গৰীব, জিন্দা যোগী জগত গুৰু, মালিক মুৰসদ পীৰ।
 দহঁ দীন বাগড়া মঁড়য়া, পায় নহী শৰীৰ।।২১।।
 গৰীব জিন্দা যোগী জগত গুৰু, মালিক মুৰশদ পীৰ।
 মাৰয়া ভলকা ভেদ সে, লগে জ্ঞান কে তীৰ।।২২।।
 গৰীব, এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া, তেজ পুঞ্জ কে অঙ্গ।
 ঝিলমিল নুৰ জহৰ হৈ, নবৰূপশ্বেত বংগ।।২৩।।
 গৰীব, এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া, তেজ পুঞ্জ কী লোয়।
 তন মন অৰপুঁ শীষ কুঁ, হোনি হোয় সু হোয়।।২৪।।
 গৰীব, এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া, খোলে বজ্জ কীরাৰ।
 অগম দীপ কুঁ লে গয়া, জহাঁ ব্ৰহ্ম দৰবাৰ।।২৫।।
 গৰীব, এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া, খোলে বজ্জ কপাট।
 অগম ভূমি কুঁ গম কৰী, উতৰে ঔঘট ঘাট।।২৬।।
 গৰীব, এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া, মাৰী গেয়াসী গেইন।
 বোম-বোম মৈঁ সালতী, পলক নহী হৈ চেইন।।২৭।।
 গৰীব সৎ গুৰু ভলকা খৈঁচ কৰ লয়া বাণ জু এক।
 শ্বাস উভাৰে সালতা পড়য়া কলেজে ছেক।।২৮।।

গৰীব, সৎ গুৰু মাৰয়া বান কস, খৈৰৰ গেয়াসী খেঁচ।
 ভৰ্ম কৰ্ম চব জৰ গয়ে, লই কুবুদ্ধি সব ঐশ্বৰ।।২৯।।
 গৰীব, সৎ গুৰু আয়ে দয়া কৰি, এয়সে দীন দয়াল।
 বন্দী ছোড় বিৰদ তাস কা, জঠৰাগ্নি প্ৰতিপাল।।৩০।।
 গৰীব জঠৰাগ্নি সৈঁ ৰাখিয়া, প্যায়া অমৃত খীৰ।
 জুগন-জুগন সৎ সঙ্গ হৈ, সমৰা কুটন বে পীৰ।।৩১।।
 গৰীব, জুনী সংকট মেট হৈ, ঔথে মুখ নহী আয়।
 এয়সা সৎ গুৰু সেইয়ে, যম সে লেত ছুড়ায়।।৩২।।
 গৰীব, জম জৌৰা জাসে ডৰৈঁ ধৰ্ম ৰায় কে দূত।
 চৌদা কোটী ন চম্প হী, শুন সৎ গুৰু কী কুত।।৩৩।।
 গৰীব, জম জৌৰা জাসে ডৰৈঁ, ধৰ্ম ৰায় ধৰৈ ধীৰ।
 এয়সা সৎ গুৰু এক হৈ, অদলী অসল কবীৰ।।৩৪।।
 গৰীব, জম জৌৰা জাসে ডৰৈঁ মিটে কৰ্ম কে অংক।
 কাগজ কীৰৈ দৰগহ দঙ্গ, চৌহদ কোটী ন চম্প।।৩৫।।
 গৰীব, জম জৌৰা জাসে ডৰৈঁ, মিটে কৰ্ম কে লেখ।
 অদলী অদল কবীৰ হৈ, কুল কে সদগুৰু এক।।৩৬।।

গৰীব, এয়সা সদগুৰু হম মিলয়া, পহুচা মঁৰা নিদান।
 নৌকা নাম চঢ়ায় কৰ, পাৰ কিয়ে পৰমান।।৩৭।।
 গৰীব, এয়সা সদগুৰু হম মিলয়া, ভৌ সাগৰ কে মঁহি।
 নৌকা নাম চঢ়ায় কৰ, লে বাখে নিজ ঠাঁহি।।৩৮।।
 গৰীব এয়সা সদগুৰু হম মিলয়া, ভৌ সাগৰ কে বীচ।
 খেৰট সৰ কুঁ খেৰতা, ক্যা উত্তম ক্যা নীচ।।৩৯।।
 গৰীব চৌৰাশী কী ধাৰ মেঁ বহে জাত হৈ জীৱ।
 এয়সা সদগুৰু হম মিলয়া, লে প্রসায়া পীৱ।।৪০।।
 গৰীব, লখ চৌৰাশী ধাৰ মেঁ, বহে জাত হৈ হংস।
 এয়সা সৎ গুৰু হম মিলয়া, অলখ লখায়া বংশ।।৪১।।
 গৰীব, মায়া কা বস পীয় কৰ, ফুট গয়ে দো নৈন।
 এয়সা সৎ গুৰু হম মিলয়া বাস দিয়া সুখ চৈন।।৪২।।
 গৰীব, মায়া কা বস পীয় কৰ, হো গয়ে ডামাডোল।
 এয়সা সৎগুৰু হম মিলয়া, জ্ঞান যোগ দিয়া খোল।।৪৩।।
 গৰীব মায়া কা বস পীয় কৰ, হো গয়ে ভূত খইস।
 এয়সা সৎ গুৰু হম মিলয়া, ভক্তি দষ্ট বকসীস।।৪৪।।
 গৰীব মায়া কা বস পীয় কৰ, ফুট গয়ে পট চাৰ।
 এয়সা সৎ গুৰু হম মিলয়া, লোয়ন সংখ উঘাৰ।।৪৫।।

গৰীব, মায়া কা বস পীয় কৰ, ডুব গয়ে দহঁ দীন।
 এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া, জ্ঞান যোগ প্ৰবীন।।৪৬।।
 গৰীব মায়া কা বস পীয় কৰ, গয়ে যট দল গাৰত গোৰ।
 এয়াসা সৎ গুৰু হম মিলয়া, প্ৰগট লিয়ে বহোৰ।।৪৭।।
 গৰীব সৎ গুৰু কো ক্যা দীজিয়ে, দেনে কুঁ কুছ নাঁহি।
 সঁমন কুঁ সাটা কিয়া, সেউ ভেঁট চঢ়াহি।।৪৮।।
 গৰীব, সিৰ সাটে কী ভক্তি হৈ, ওৰ কুছ নহী বাত।
 সিৰকে সাটে পাইয়ে, অৱগত অলস অনাথ।।৪৯।।
 গৰীব, সীস তুমহাৰা জায়েগা, কৰ সৎ গুৰু কুঁ দান।
 মেৰা মেৰী ছোড় দে, ওহী গোই মৈদান।।৫০।।
 গৰীব, সীস তুমহাৰা জায়েগা কৰ সৎ গুৰু কী ভেঁট।
 নাম নিৰন্তৰ লীজিয়ে, জম কী লগৈঁ ন ফেঁট।।৫১।।
 গৰীব, সাহিব সে সৎ গুৰু ভয়ে, সৎ গুৰু সে ভয়ে সাধ।
 এয়ে তিনো অঙ্গ এক হৈ, গতি কছু অগম অগাধ।।৫২।।
 গৰীব সাহিব সে সৎ গুৰু ভয়ে, সৎ গুৰু সে ভয়ে সন্ত।
 ধৰ-ধৰ ভেষ বিশাল অংগ, খেঁলে আদি অউৰ অন্ত।।৫৩।।

গৰীব, এয়সা সৎ গুৰু সেইয়ে, বেগ উতাৰে পাৰ।
 চৌবাশী ভ্ৰম মেটহী আৰা গৱন নিৱাৰ।।৫৪।।
 গৰীব, অন্ধে, গুংগে গুৰু যনে, লংড়ে লোভী লাখ।
 সাহিব সেঁ পৰচে নহী, কাৰ বনাৰেঁ সাখ।।৫৫।।
 গৰীব, এয়সা সৎ গুৰু সেইয়ে, শব্দ সমানা হোয়।
 ভৌ সাগৰ মেঁ ডুবতে, পাৰ লংঘাৱেঁ সোয়।।৫৬।।
 গৰীব এয়সা সৎ গুৰু সেইয়ে, সোহম সিদ্ধু মিলাপ।
 তুৰিয়া মধ্য আসন কৰেঁ মেঁটে তিনো তাপ।।৫৭।।
 গৰীব তুৰিয়া পৰ পুৰিয়া মহল, পাৰ ব্ৰহ্ম কা দেশ।
 এয়সা সৎগুৰু সেইয়ে, শব্দ বিগ্যানা নেস।।৫৮।।
 গৰীব তুৰিয়া পৰ পুৰিয়া মহল, পাৰ ব্ৰহ্ম কা ধাম।
 এয়সা সৎগুৰু সেইয়ে, হংস কৰেঁ নিহকাম।।৫৯।।
 গৰীব, তুৰিয়া পৰ পুৰিয়া মহল, পাৰ ব্ৰহ্ম কা লোক।
 এয়সা সৎ গুৰু সেইয়ে, হংস পঠাৱেঁ মোখ।।৬০।।
 গৰীব তুৰিয়া পৰ পুৰিয়া মহল, পাৰ ব্ৰহ্ম কা দ্বীপ।
 এয়সা সৎ গুৰু সেইয়ে ৰাখে সঙ্গ সমীপ।।৬১।।
 গৰীব, গগন মণ্ডল গাদী জহাঁ, পাৰ ব্ৰহ্ম অস্থান।
 সুন্ন শিখৰ কে মহল মেঁ হংস কৰেঁ বিশ্ৰাম।।৬২।।

গৰীব সৎ গুৰু পূৰ্ণ ব্ৰহ্ম হৈ, সৎ গুৰু আপ অলেখ।
 সৎ গুৰু বসতা বাম হৈ, যামে মীন ন মেখ।।৬৩।।
 গৰীব সৎ গুৰু আদি অনাদি হৈ, সৎ গুৰু মধ্য হৈ মূল।
 সৎ গুৰু কুঁ সিজদা কঁক, এক পলক নহী ভুল।।৬৪।।
 গৰীব পট্ টন ঘাট লখাইয়া, অগম ভূমি কা ভেদ।
 এয়সা সৎগুৰু হম মিলয়া, অষ্ট কমল দল ছেদ।।৬৫।।
 গৰীব পট্ টন ঘাট লখাইয়া, অগম ভূমি কা ভেদ।
 এয়সা সৎগুৰু হম মিলয়া, অষ্ট কমল দল সেৱ।।৬৬।।
 গৰীব প্ৰপট্ টন কী পীঠ মেঁ সৎ গুৰু লে গয়া মোহি।
 সিৰ সাটে সৌদা হৰা, অগলী পিছলী খোহী।।৬৭।।
 গৰীব প্ৰপট্ টন কী পীঠ মেঁ, সৎ গুৰু লে গয়া সাথ।
 জহাঁ হীৰে মানিক বিকৈ, পাৰস লাগ্যা হাথ।।৬৮।।
 গৰীব, প্ৰপট্ টন কী পীঠ মেঁ, হৈ সৎ গুৰু কী হাট।
 জহাঁ হীৰে মানিক বিকৈ, সৌদাগৰ সেয়া সাট।।৬৯।।
 গৰীব, প্ৰপট্ টন কী পীঠ মেঁ, সৌদা হৈ নিজ সাৰ।
 হম কুঁ সৎ গুৰু লেগয়া, ঠুঘট ঘাট উতাৰ।।৭০।।

গৰীব, প্ৰপ্ টটন কী পীঠ মেঁ, প্ৰেম পেয়ালে খুব।
 জহাঁ हम स९ गुरु ले गया, मतराला महबुब।।११।।
 गरीब प्रपटटन की पीठ मेँ मतराले मस्तान।
 हम कुँ स९ गुरु ले गया, अमबापुर् अस्थान।।१२।।
 गरीब, बंकनाल के अतुबे, त्रिवेणी के तीर।
 मान सरोबर हंस है, बाणी कोकिल कीर।।१३।।
 गरीब, बंकनाल के अतुबे, त्रिवेणी के तीर।
 जहा हम स९ गुरु ले गया, चुरै अमबीस खीर।।१४।।
 गरीब, बंकनाल के अतुबे, त्रिवेणी के तीर।
 जहাঁ हम स९ गुरु ले गया, बन्दी छोड़ कबीर।।१५।।
 गरीब, डुरब गुफा मेँ बैठकब, अमी महाबस जोख।
 एयसा स९ गुरु मिल गया, सौदा बोकम बोक।।१६।।
 गरीब, डुरब गुफा मेँ बैठकब, अमी महाबस तोल।
 एयसा सदगुरु मिल गया, बज्र पौल दई खोल।।१७।।
 गरीब डुरब गुफा मेँ बैठकब, अमी महाबस जोख।
 एयसा सदगुरु मिल गया, ले गया हम प्रलोक।।१८।।

গৰীব পিন্ড ব্ৰহ্মাণ্ড সৈঁ অগম হৈ, ন্যাৰি সিদ্ধু সমাধ।
 এয়াসা সৎ গুৰু মিল গয়া, দেখ্যা অগম অগাধ।।৭৯।।
 গৰীব পিন্ড ব্ৰহ্মাণ্ড সৈঁ অগম হৈ, ন্যাৰি সিদ্ধু সমাধ।
 এয়াসা সৎ গুৰু মিল গয়া, দিয়া অথৈ প্ৰসাদ।।৮০।।
 গৰীব, ঔষট ঘাটী উতৰে, সৎ গুৰু কে উপদেশ।
 পূৰ্ণ পদ প্ৰকাশিয়া, জ্ঞান যোগ প্ৰৱেশ।।৮১।।
 গৰীব শুল্ল সৰোবৰ হংস মন, নহায়া সৎ গুৰু ভেদ।
 সুৰতি নিৰতি পৰচা ভয়া, অষ্ট কমল দল ছেদ।।৮২।।
 গৰীব, শুল্ল বেসুল্ল সৈঁ অগম হৈ পিণ্ড ব্ৰহ্মাণ্ড সৈঁ ন্যাৰ।
 শব্দ সমানা শব্দ মৈঁ, অৱগত ৰাৰ ন পাৰ।।৮৩।।
 গৰীব সৎ গুৰু কুঁ কুৰবান যাঁ অজব লখায়া দেস।
 পাৰ ব্ৰহ্ম প্ৰৱান হৈ নিৰালম্ব নিজ নেস।।৮৪।।
 গৰীব সৎ গুৰু সোহম নাম দে গুজ বীৰজ বিস্তাৰ।
 বিন সোহম সিৰো নহীঁ মূল মন্ত্ৰ নিজ সাৰ।।৮৫।।
 গৰীব, সোহম সোহম ধুন লগৈ দৰ্দ বন্ধ দিল মাঁহি।
 সৎ গুৰু পৰদা খোল হীঁ পৰালোক লে জাঁহি।।৮৬।।
 গৰীব, সোহম জাপ অজাপ হৈ বিন বসনা হোৱে ধুন।
 চঢ়ে মহল সুখ সেজ পৰ, জহাঁ পাপ নহীঁ পূণ্য।।৮৭।।

গৰীব সোহম জাপ অজাপ হৈ, বিন বসনা হোৱে ধুম।
 সৎ গুৰু দীপ সমীপ হৈ, নহী বসতী নহী সুম।।৮৮।।
 গৰীব, সুম বসতী সৈঁ বহিত হৈ মূল মন্ত্ৰ মন মাৰ্হি।
 জহাঁ হম সৎগুৰু লে গয়া, অগম ভূমি সত ঠাৰ্হি।।৮৯।।
 গৰীব মূল মন্ত্ৰ নিজ নাম হৈ, সুৰত সিন্ধ কে তীৰ।
 গৈবী বাণী অৰস মৈঁ সুৰ নৰ ধৰৈঁ ন ধীৰ।।৯০।।
 গৰীব, অজব নগৰ মৈঁ লে গয়া, হম কুঁ সৎ গুৰু আন।
 ঝিলকে বিশ্ব অগাধ গতি, সুতে চাদৰ তান।।৯১।।
 গৰীব, অগম অনাহদ দীপ হৈ অগম অনাহদ লোক।
 অগম অনাহদ গৱন হৈ, অগম অনাহদ মোখ।।৯২।।
 গৰীব, সৎ গুৰু পাৰস ৰূপ হৈ, হমৰী লোহা জাত।
 পলক বীচ কঞ্চন কৰৈঁ, পলৈট পিগুৰু গাত।।৯৩।।
 গৰীব, হম তো লোহা কঠিন হৈ, সৎ গুৰু বনে লুহাৰ।
 জুগন - জুগন কে মোৰচে, তোড় ঘড়ে ঘনসাৰ।।৯৪।।
 গৰীব, হম পসুৱা জন জীৱ হৈ, সৎ গুৰু জাত ভিৰংগ।
 মুৰদে সৈঁ জিন্দা কৰৈঁ, পলট ধৰত হৈ অংগ।।৯৫।।

গৰীব, সৎ গুৰু সিকলীগৰ বনে, যোহ তন তেগা দেহ।
 জুগন-জুগন কে মোৰচে খোৱৈ ভৰ্ম সন্দেহ।।৯৬।।
 গৰীব, সৎ গুৰু কন্দ কপুৰ হৈ, হমৰী তুনকা দেহ।
 স্বাতি সীপ কা মেল হৈ, চন্দ চকোৰা নেহ।।৯৭।।
 গৰীব, এয়াসা সৎ গুৰু সেইয়ে, বেগ উধাৰৈ হংস।
 ভৌ সাগৰ আৱৈ নহী, জৌৰা কাল বিশ্ববংস।।৯৮।।
 গৰীব পটটন নগৰী ঘৰ কৰৈ, গগন মণ্ডল গৈনাৰ।
 অলল পংখ জেয়ুঁ সংচৰৈ, সৎ গুৰু অধম উধাৰ।।৯৯।।
 গৰীব অলল পংখ অনুৰাগ হৈ সুম্ন মণ্ডল বহৈ থীৰ।
 দাস গৰীব উধাৰিয়া, সৎ গুৰু মিলে কবীৰ।।১০০।।

(চাহেব কবীৰ কী বাণী গুৰুদেব কে অঙ্গ সে)

কবীৰ, দণ্ডবৎ গোবিন্দ গুৰু, বন্দুঁ অবিজন সোয়।
 পহলে ভয়ে প্ৰণাম তিন, নমো জো আগে হোয়।।১।।
 কবীৰ গুৰুকো কীজে দণ্ডবৎ, কোটা কোটা প্ৰণাম।
 কীট ন জানে ভুস্কো, এওঁ গুৰু কৰি আপ সমান।।২।।
 কবীৰ, গুৰু গোবিন্দ কৰ জানিয়ে বহিয়ে শব্দ সমায়।
 মিলৈ তৌ দণ্ডবৎ বন্দগী, নহী পল পল ধ্যান লগায়।।৩।।

কবীৰ, গুৰু গোবিন্দ দোনোঁ খেড়ে, কিসকে লাগোঁ পায়।
 বলিহাৰি গুৰু আপনে, গোবিন্দ দিয়া মিলায়।।৪।।
 কবীৰ, সৎ গুৰুকে উপদেশকা, শুনিয়া এক বিচাৰ।
 যো সৎ গুৰু মিলতা নহীঁ, জাতা যমকে দ্বাৰ।।৫।।
 কবীৰ যম দ্বাৰে মৈঁ দূত সব, কৰতে খেঁচা তানি।
 উনতে কভু না ছুটতা, ফিৰতা চাঁৰো খানি।।৬।।
 কবীৰ, চাৰি খানিমৈঁ ভৰমতা, কবহঁ ন লগতা পাৰ।
 সো ফেৰা সব মিটি গয়া, সৎগুৰু কে উপকাৰ।।৭।।
 কবীৰ, সাত সমুদ্ৰ কী মসি কঁৰু লেখনী কৰুঁ, বনিৰায়।
 ধৰতী কা কাগদ কৰুঁ, গুৰু গুণ লিখা ন যায়।।৮।।
 কবীৰ বলিহাৰি গুৰু আপনা, ঘৰী ঘৰী সৌবাৰ।
 মানুষতৈঁ দেৱতা কিয়া, কৰত ন লাগি বাৰ।।৯।।
 কবীৰ, গুৰুকো মানুষ জো গিনৈ, চৰণামৃতকো পান।
 তে নৰ-নৰকৈ জাহিঙ্গে, জন্ম জন্ম হোয় স্থান।।১০।।
 কবীৰ, গুৰু মানুশ কৰি জানতে, তে নৰ কহিয়ে অন্ধ।
 হোঁয় দুখী সংসাৰ মৈঁ, আগে যমকা ফন্দ।।১১।।

কবীৰ তে নৰ অন্ধ হৈ, গুৰুকো কহতে অউৰ।
 হৰিকে কঠে ঠৌৰ হৈ, গুৰু কঠে নহী ঠৌৰ।।১২।।
 কবীৰ, কবীৰা হৰিকে কঠতে, গুৰুকে শৰনে যায়।
 কহৈ কবীৰ গুৰু কঠতে, হৰি নহিঁ হোত সহায়।।১৩।।
 কবীৰ, গুৰুসে জ্ঞান যো লীজিয়ে, শীষ দিজীয়ে দান।
 বহুতক ভেঁন্দু বহিগয়ে, ৰাখি জীৱ অভিমান।।১৪।।
 কবীৰ, গুৰু সমান দাতা নহী, জাচক শিষ্য সমান।
 তিন লোককী সম্পদা, সো গুৰু দিহী দান।।১৫।।
 কবীৰ, তন মন দিয়া তো ভলা কিয়া, শিৰকা জাসী ভাৰ।
 জো কড়ু কহৈ মই দিয়া, বহুত সহে শিৰ মাৰ।।১৬।।
 কবীৰ, গুৰু বড়ে হৈ গোবিন্দ সে, মন মৈ দেখ বিচাৰ।
 হৰি সুমৰে সো ৰাৰি হৈ, গুৰু সুমৰে হোয় পাৰ।।১৭।।
 কবীৰ, এ তন বিষ কী বেলড়ী, গুৰু অমৃত কী খান।
 শীষ দিয়ে যো গুৰু মিলে তো ভী সন্তা জান।।১৮।।
 কবীৰ সাত দীপ নৌ খণ্ড মৈ গুৰু সে বড়া না কোয়।
 কৰতা কৰে না কৰ সকে, গুৰু কৰে সো হোয়।।১৯।।
 কবীৰ, ৰামকৃষ্ণ সে কোন বড়া তিনহঁ ভী গুৰু কিহ।
 তিন লোক কে য়ে ধনী, গুৰু আগে আধীন।।২০।।

কবীৰ, হৰি সেৱা যুগ চাৰ হৈ, গুৰু সেৱা পল এক।
তাসু পটন্তৰ না তুলেঁ, সন্তন কিয়া বিবেক।।২১।।

।। সৎগুৰু মহিমা।।

(চাহেব গৰীব দাসৰ বাণীৰ পৰা)

সৎ গুৰু দাতা হৈ কলি মাৰ্হি, প্ৰাণ উদ্ধাৰণ উতৰে সাঁই।
সৎগুৰু দাতা দীন দয়ালম, জন্ম কিল্কৰ কে তৌঁৰে জালম।।
সৎ গুৰু দাতা দয়া কৰাহীঁ, অগম দীপ সৈঁ সো চল আইঁ।
সৎগুৰু বিনা পহু নহীঁ পাই, সৎগুৰু মিলেঁ তো অলখ লখাইঁ।।
সৎগুৰু সাহিব এক শৰীৰা, সৎগুৰু বিনা ন লাগৈ তীৰা।
সৎগুৰু বান বিহঙ্গম মাৰেঁ, সৎগুৰু ভৰ সাগৰ সৈঁ তাৰেঁ।।
সৎগুৰু বিনা ন পাই পৈণ্ডা, হঠ হাথ গঢ় লীজৈ কৈণ্ডা।
সৎ গুৰু দৰ্দ বন্ধ দৰ্বেসা, জো মন কৰ হৈ দুৰ অংদেশা।।
সৎ গুৰু দৰ্দ বন্ধ দৰবাৰী, উতৰে সাহিব শূণ্য অধাৰী।
সৎগুৰু সাহিব অংগ ন দুজা, এ সন্তন ওৱে নিগুন পুজা।।
গৰীব, নিগুন সন্তন এক হৈ, দুজা ভৰ্ম বিকাৰ।
নিগুন সাহিব আপ হৈ, সন্তন সন্ত বিচাৰ।।

সৎগুৰু বিনা সুৰতি নহী পাটৈ খেল ম'ড়য়া হৈ সিৰ কে সাটৈ।
 সৎগুৰু ভক্তি মুক্তি কে দানি, সৎগুৰু বিনা ন ছুটে খানি।।
 মাৰ্গ বিনা চলন হৈ তেৰা, সৎগুৰু মেটৈ তিমৰ অন্ধেৰা।
 অপনে প্ৰাণ দান জো কৰহী, তনমন ধনসব অৰ্পন ধৰহী।।
 সৎগুৰু সংখ কলা দৰসাই, সৎগুৰু অৰ্প বিমান বিঠাই।
 সৎগুৰু ভৌ সাগৰকে কোলী, সৎগুৰু পাৰ নিবাই ডোলী।।
 সৎ গুৰু মাদৰ পিদৰ হমাৰে, ভৌ সাগৰ কে তাৰন হাৰে।
 সৎগুৰু সুন্দৰ ৰূপ অপাৰা, সৎগুৰু তীন লোক সৈ ন্যাৰা।।
 সৎগুৰু পৰম পদাৰ্থ পুৰা, সৎগুৰু বিনা ন বাজৈ তুৰা।
 সৎগুৰু আৱাদন কৰ দৈৱে সৎগুৰু ৰাম ৰসায়ন ভেৰৈ।।
 সৎগুৰু পশু মানুষ কৰি ডাৰৈ, সিদ্ধি দেয় কৰ ব্ৰহ্ম বিচাৰৈ।
 গৰীব, ব্ৰহ্ম বিনানী হোত হৈ, সৎ গুৰু শৰণালীন।
 সুভৰ সোই জানিয়ে সব সেতি আধিন।।
 সৎগুৰু জো চাহে চো কৰহী, চৌদহ কোটি দূত যম ডৰহী।
 উত ভূত যম ত্ৰাস নিৱাৰে, চিত্ৰ গুপ্ত কে কাগজ ফাৰৈ।।

(চাহেব কবীৰ জী কী বাণী)

গুৰুসে অধিক ন কোই ঠহৰাই। মোক্ষপত্ৰ নহী গুৰু বিনু পাই।
 বামকৃষ্ণ বড় তিহঁপুৰ ৰাজা। তিন গুৰু বন্দী কিম্ব নিজ কাজা।।
 গেহী ভক্তি সৎ গুৰু কী কৰহী। আদি নাম নিজ হৃদয় ধৰহী।।
 গুৰু চৰণন সে ধ্যান লগাৱৈ। অস্ত্ৰ কপট গুৰু সে না লৱৈ।।
 গুৰু সেৱা মেঁ ফল সৰ্বস আৱৈ। গুৰু বিমুখ নৰ পাৰ ন পৱৈ।।
 গুৰু বচন নিশ্চয় কৰ মানৈ। পুৰে গুৰু কী সেৱা ঠানৈ।।
 গুৰুকী শৰণা লীজৈ ভাই। জাতে জীব নৰক নহী জাই।।
 গুৰু কৃপা কটে যম ফাঁসী। বিলম্ব ন হোয় মিলে অবিনাশী।।
 গুৰু বিনু কাহ ন পায় জ্ঞানা। জ্যো থোথা ভূস ছড়ে কিসানা।।
 তীৰ্থ ব্ৰত অৰু সব পূজা। গুৰু বিন দাতা অউৰ ন দুজা।।
 নৌ নাথ চৌৰাশী সিদ্ধা। গুৰু কে চৰণ সোৱৈ গোবিন্দা।।
 গুৰু বিন প্ৰেত জন্ম সব পৱৈ। বৰ্ষ সহস্ৰ গৰভ সো বহাওৱে।।
 গুৰু বিন দান পূণ্য যো কৰহি। মিথ্যা হোয় কবহঁ নহী ফলহী।।
 গুৰু বিনু ভৰ্ম ন ছুটে ভাই। কোটি উপায় কৰে চতুৰাই।।
 গুৰু কে মিলে কটে দুখ পাপা। জন্ম জন্ম কে মিটে সন্তাপা।।
 গুৰু কে চৰণ সদা চিত্ত দিজে। জীৱন জন্ম সুফল কৰ লীজৈ।।
 গুৰু ভগতা মম আত্ম সোই। বাকে হৃদয় ৰহঁ সমোই।।

অড়মঠ তীৰ্থ; ভ্ৰম ভ্ৰম আৰে। সো ফল গুৰু কে চৰণো পাৰে।।
 দশৰা অংশ গুৰু কো দীজৈ। জীৱন জন্ম সফল কৰ লীজৈ।।
 গুৰু বিন হোম যজ্ঞ নহি কীজে। গুৰু কী আজ্ঞা মাৰ্হী বহীজে।।
 গুৰু সুবতৰু সূৰধেনু সমানা। পাৱৈ চৰণ মুক্তি পৰৱানা।।
 তন মন ধন অৰপিগুৰু সোৱৈ। হোয় গলতানা উপদেশ হি লোৱৈ।।
 সৎ গুৰু কী গতি হৃদয় ধাৰে। অউৰ সকল বকৱাদ নিৱাৰে।।
 গুৰু সনুখ বচন ন কহৈ। সো শিষ্য বহনিগহনি সুখ লহৈ।।
 গুৰু সে শিষ্য কৰৈ চতুৰাই। সেৱা হীন নৰ্ক মেঁ যাই।।
 ৰমৈনী : শিষ্য হোয় সববস নহী ৱাৰে।

হিয়ে কপট মুখ প্ৰীতি উচাৰে।।

যো জীৱ কৈসে লোক সিদ্ধাই। বিন গুৰু মিলে মোহে নহী পাই।।
 গুৰু সে কৰৈ কপট চতুৰাই। সো হংসা ভৱ ভৰমে আই।।
 গুৰু সে কপট শিষ্য যো ৰাখৈ। যম ৰাজা কে মুগদৰ চাখৈ।।
 যো জন গুৰু কী নিন্দা কৰই। সুকৰ শোৱান গৰভ মেঁ পৰই।।
 গুৰু কী নিন্দা শুনে যো কানা। তাকো নিশ্চয় নৰক নিদানা।।
 অপনে মুখ নিন্দা যো কৰই। পৰিবাৰ সহিত নৰ্ক মে পৰই।।
 গুৰু কো তজৈ ভজৈ যো আনা। তা পশুৱা কো ফোকট জ্ঞানা।।
 গুৰু সে বৈৰ কৰে শিষ্য যোই। ভজন নাশ আৰু বহুত বিগোই।।

পিটি সহিত নৰকমে পৰিহৈ। গুৰু আজ্ঞা শিষ্য লোপ যো কৰিহৈ।।
 চেলা অথবা উপাসক হোই। গুৰু সন্মুখ লে বুঠ সঞ্জোই।।
 নিশ্চয় নৰ্ক পৰৈ শিষ্য সোই। বেদ পুৰাণ ভাষত সব কোই।।
 সন্মুখ গুৰু কী আজ্ঞা ধাৰে। আৰু পিছে তৈ সকল নিৰাৰে।।
 সো শিষ্য ঘোৰ নৰ্ক মে পৰিহৈ। কষিৰ বাধ পীৰে নহী তৰি হৈ।
 মুখপৰ বচন কৰৈ পৰমানা। ঘৰ পৰ যায় কৰৈ বিজ্ঞানা।।
 জহাঁ জাৰৈ তহাঁ নিন্দা কৰই। সো শিষ্য ক্ৰোধ অগ্নি মেঁ জৰই।।
 এইসে শিষ্য কো ঠাহৰ নহী। গুৰু বিমুখ লোচত হৈ মন মাৰী।।
 বেদ পুৰাণ কহৈ সব সাখী। সাখী শব্দ সৰৈ এওঁ ভাখী।।
 মানুষ জন্ম পায় কৰ খোৱৈ। সৎ গুৰু বিমুখা যুগ যুগ ৰোৱৈ।।
 গৰীব, গুৰু দ্ৰোহী কী পৈড় পৰ, জে পগ আৱৈ বীৰ।।
 চৌৰাশী নিশ্চয় পড়ৈ, সৎ গুৰু কহৈ কবীৰ।।
 কবীৰ জান বুঝ সাচী তজৈ, কৰৈ বুঠে সে নেহ।।
 জাকি সঙ্গত হে প্ৰভু, স্বপ্ন মেঁ ভী না দেহ।।
 তাতৈ সৎ গুৰু শৰনা লীজৈ। কপট ভাব সব দুৰ কৰিজৈ।।
 যোগ যজ্ঞ জপ দান কৰাৱৈ। গুৰু বিমুখ ফল কৰহঁ ন পাৱৈ।।

(শিষ্য কি আধীনতা)

দোউকৰ জোৰি গুৰুকে আগে। কৰি বহু বিনতী চৰনন লাগে।।

অতি শীতল বোলে সব বৈনা। মেটে সকল কপটকে ভৈনা।।
 হে গুৰু তুম হো দীন দয়ালা। মই হুঁ দীন কৰো প্ৰতিপালা।।
 বন্দী ছোড় মই অতিহি অনাথা। ভৰজল বুড়ত পকড়ো হাথা।।
 দিজে উপদেশ গুণ মল্ল শূনাও। জন্ম মৰন ভৰ দুখ ছুড়াও।।
 যো আধীন হোৱৈ শিষ্য জবহী। শিষ্য পৰ কৃপা কৰৈ গুৰু তবহী।।
 গুৰু সে শিষ্য জব দীক্ষা মাঙ্গৈ। মন কৰ্ম বচন ধৰৈ ধন আগৈ।।
 এয়সী প্ৰীতি দেখি গুৰু জবহী। গুণ মল্ল কহৈ গুৰু তবহী।।
 ভক্তি মুক্তি কো পহু বতাৰে। বুৰো হোন কো পহু ছুড়াৰে।।
 এয়সে শিষ্য উপদেশ হিঁ পাই।হোয় দিব্য দৃষ্টি পুৰুষপৈ জাই।।

(গুৰু সেৱা মহাত্মা)

গঙ্গা যমুনা বদী সমেতে। জগন্নাথ ধাম হৈ যেতে।।
 ভ্ৰমে ফল প্ৰাপ্ত হোয় ন যেতো। গুৰু সেৱা মেঁ পাই ফল তেতো।।
 গুৰু মহাত্মাকো ৰাৰন পাৰা।বৰনে শিৱ সনকাদিক অউৰ অৱতাৰা।।
 গুৰুকো পূৰ্ণ ব্ৰহ্মকৰ জানে অউৰ ভাৱ কবহুঁ নহী আনে।।
 জিন বাতন সে গুৰু দুখ পাই। তিন বাতন কো দুৰ বহাৱৈ।।
 অষ্ট অংগ সে দণ্ডৱ প্ৰাণাম। সন্ধ্যা প্ৰাতঃকৰৈ নিষ্কাম।।

(গুৰু চৰণামৃত কা মহাত্মা)

কোটীক তীৰ্থ সব কৰ আৱৈ। গুৰু চৰণাফল তুৰন্ত হী পাই।।

চৰণামৃত কদাচিত পাই। চৌৰাশী কটে লোক সিধাই।।
 কোটীক জপ তপ কৰৈ কৰাই। বেদ পুৰাণ সবৈ মিলি গাই।।
 গুৰুপদ বজ মন্তক পৰ দৈৰৈ। মো ফল তৎকালহি লৈৰৈ।।
 সো গুৰু সৎ যো সাৰ চিনাই। যম বন্ধন যে জীৱ মুক্তাই।।
 গুৰু পদ সেৱে বিৰলা কোই। জাপৰ কৃপা সাহিব কী হোই।।
 গুৰু মহিমা গুৰুদেৱ যো পাই। চটি বিমান বৈকুণ্ঠে যাই।।
 গুৰু বিনু বেদ পঢ়ে যো প্ৰাণী। সমঝে না সাৰ, বহে অজ্ঞানী।।
 সৎগুৰু মিলে তো অগম বতাই। যম কী আঁচ তাহি নহি আৰৈ।।
 গুৰু সে হি সদা হিত জানো। কেওঁ ভুলে তুম চতুৰ সেয়ানো।।
 গুৰু সিটি চটি উপৰ যাই। সুখ সাগৰ মেঁ বহে সমাই।।
 সৌৰী শংকৰ অউৰ গনেশ। সবহী লীনহা গুৰু উপদেশ।।
 শিৱ বিৰঞ্ছ গুৰু সেৱা কিনহা। নাৰদ দীক্ষা প্ৰৱ কো দীনহা।।
 গুৰু বিমুখ সেই দুঃখ পাই। জন্ম জন্ম সেই ডহকাৰৈ।।
 গুৰু সেৱে সো চতুৰ সেয়ানা। গুৰু পটতৰ কোই অউৰ ন আনা।।

(চাহিব কবীৰ কে উপদেশ)

কবীৰ, যো তোকো কাঁটা বোৱৈ। তাকো বো তো ফুল।।
 তোহি ফুলকে ফু হৈ, বাকো হৈ ত্ৰিশূল।।
 কবীৰ দুৰ্বল কো ন সতাইয়ে, জাকী মোটি হয়।।

বিনা জীবকী শ্বাসসে, লোহ ভগ্ন হো যায়ে।।
 কবীৰ আপ ঠগাইয়ে, অউৰ ন ঠগিয়ে কোয়।
 আপ ঠগাৰেঁ সুখ হোত হৈ, অউৰো ঠগে দুঃখ হোয়।
 কবীৰ, যা দুনিয়া মেঁ আইকে, ছাড়ি দেই তু ঐঠি।
 লেনা হোয় সো লেইলে উঠি জাতু হৈ পৈন্ঠি।।
 কহে কবীৰ পুকাৰিকে, দোয় বাতলখিলেয়।
 এক চাহেব কী বন্দগী, র ভুখোঁকো কুছ দেয়।।
 কবীৰ, ইষ্ট মিলে অউৰ মন মিলে, মিলে সকল বস বীতি।
 কহেঁ কবীৰ তঁহা যাইয়ে বহ সন্তন কী প্ৰীতি।।
 কবীৰ, এয়সী বাণী বোলিয়ে, মনকা আপা খোয়।
 ঔৰন কো শীতল কৰে, আঁপুহী শীতল হোয়।।
 কবীৰ, জগ মেঁ বৈবী কোই নহী, যো মন শীতল হোয়।
 যা আপা কো ডাৰি দৈ, দয়া কৰৈ সব কোয়।।
 কবীৰ, কহতে কো কহী জান দৈ, গুৰু কী সিখ তু লেয়।
 সাকট অউৰ শ্বান কো উল্টা জবাব না দেয়।।
 কবীৰ, হস্তী চড়িয়ে জ্ঞানকে, সহজ দুলীচা ডাৰি।
 শ্বান ৰূপ সংসাৰ হৈ, ভুসন দে ৰুকমাৰি।।
 কবীৰ, কবিৰা কাহকো ডৰৈ, সিবপৰ সিবজন হাৰ।

হস্তী চঢ়ি ডৰিয়ে নহী, কুকৰ ভূসে হজাৰ।।
 কবীৰ, আৰত গাৰী এক হৈ, উলটত হোয় অনেক।
 কহৈ কবীৰ নহি উলটিয়ে, বহৈ এক কী এক।।
 কবীৰ, গালী হী সে উপজে, কলহ কষ্ট অউৰ মীচ।
 হাৰ চলে সো সাধু হৈ, লাগি মৰে সো নীচ।।
 কবীৰ, হৰিজন তো হাৰা ভলা, জীতন দে সংসাৰ।
 হাৰা তো হৰি সো মিলে, জীতা যম কী লাৰ।।
 কবীৰ, জেতা ঘট তেতা মতা, ঘট ঘট অউৰ স্বভাৰ।
 যা ঘট হাৰ ন জীত হৈ, তা ঘট ব্রহ্ম সমাৰ।।
 কবীৰ, কথা কৰো কৰতাৰ কী, সুনো কথা কৰতাৰ।
 আন কথা শুনিয়ৈ নহী, কহৈ কবীৰ বিচাৰ।।
 কবীৰ, বন্দে তু কৰ বন্দগী, যো চাহে দীদাৰ।
 ঔসৰ মানুষ জন্ম কা, বহৰি ন বাৰাসাৰ।।
 কবীৰ, বনজাৰে কে বৈল, জেঁয়া ভৰমি ফিৰয়ো বহু দেশ।
 থাণ্ড লাদি ভূস খাত হৈ, বিন সৎ গুৰু উপদেশ।।

।।সুমিৰন কা অংগ।।

কবীৰ, সুমিৰন মাৰগ সহজ কা, সৎ গুৰু দিয়া বতায়।
 শ্বাস-উশ্বাস যো সুমিৰতা, একদিন মিলসি আয়।।

কবীৰ, মালা শ্ৰীংস উশ্ৰীংস কী, ফেৰেংগে নিজ দাস।
 চৌৰাশী ভৰমৈ নহী, কটৈ কৰম কী ফাঁস।।
 কবীৰ, সুমিৰন সাৰ হৈ অউৰ সকল জঞ্জাল।
 আদি অন্ত মধি সোধিয়া, দুজা দেখা খেয়াল।।
 কবীৰ, নিজ সুখ আতম বাম হৈ দুজা দুখ অপাৰ।
 মনসা বাচা কৰ্মনা, কবিৰা সুমিৰন সাৰ।।
 কবীৰ দুখ মৈ সুমিৰন চব কৰৈ, সুখ মে কৰৈ ন কোয়।
 যে সুখ মে সুমিৰন কৰৈ, তো দুখ কাহেকো হোয়।।
 কবীৰ, সুখ মৈ সুমিৰন না কিয়া, দুখ মৈ কিয়া যাদি।
 কহৈ কবীৰ তা দাসকী, কোন শুনে ফিৰিয়াদি।।
 কবীৰ, সাই য়ো মতি জানিওঁ, প্ৰীতি ঘটে মম চিত্ত।
 মৰুঁ তো তুম সুমিৰত মৰুঁ, জীৱিত সুমৰুঁ নিত্য।।
 কবীৰ, জপ তপ সংযম সাধনা, সব সুমিৰন কে মাঁহি।
 কবীৰা জানে বামজন, সুমিৰন সম কছু নাহি।।
 কবীৰ, জিন হৰি জৈসা সুমৰিয়া, তাকো তৈসা লাভ।
 ওসা প্যাস ন ভাগই, জবলগ ধসৈ ন আৰ।।
 কবীৰ সুমিৰন কী সুধি য়ো কৰো জৈসে দাম কংগাল।
 কহৈ কবীৰ বিসৰৈ নহী পল পল লেত সম্ভাল।।

কবীৰ, সুমিৰন সোঁ মন লাইয়ে, জৈসে পানী মীন।
 প্ৰাণ তজৈ পল বিসৰৈ, চাহেব কবীৰ কহি দীন।।
 কবীৰ, সত্যনাম সুমিৰিলে, প্ৰান জহিঙ্গে ছুট।
 ঘৰকে পেয়াৰে আদমি, চলতে লেইঙ্গে লুট।।
 কবীৰ, লুট সকৈ তো লুটি লে, বাম নাম হৈ লুটি।
 পিছে ফিৰি পছতাওগে, প্ৰাণ জায়েংগে ছুটি।।
 কবীৰ, সোয়া তো নিশ্চল গয়া, জাগো সো ফল লেয়।
 সাহিব হক্ক ন বাখসী, জব মাঙ্গে তব দেয়।।
 কবীৰ, চিত্তা তো হৰি নাম কী, অউৰ ন চিতরে দাস।
 যো কছু চিতরে নাম বিনু, সোই কালকী ফাঁস।।
 কবীৰ, জবহী সত্যনাম হৃদয় ধৰয়ো, ভয়ো পাপ কো নাশ।
 মানৌ চিনগী অগ্নিকী, পৰি পূৰাণী ঘাস।
 কবীৰ, বাম নাম কো সুমিৰতাঁ, অধম তিৰে অপাৰ।
 অজামেল গনিকা, সুপচ, সঁদনা, সিরবী নাৰ।।
 কবীৰ, স্বপ্নহি মেঁ বৰবায় কে যো কোই কহে বাম।
 বাকে পগ কী পাঁৰড়ী, মেৰে তন কো চাম।।
 কবীৰ, নাম জপত কন্যা ভলী, সাকট ভলা না পুত।
 হেৰীকে গল গল থনা, জামে দুখ না মূত।।

কবীৰ সব জগ নিৰ্ধনা, ধনবন্ত্য নহী কোয়।
 ধনবন্ত্য সেই জানিয়ে, বাম নাম ধন হোয়।।
 কবীৰ, এয়সে মহংগে মোল কা, এক শ্ৰাঁস যো যায়।
 চৌদা লোক নহী পটতৰে, কাহে ধুৰি মিলায়।।
 কবীৰ, জীৱনা থোবাহী ভলা, যো সত্য সুমিৰন হোয়।
 লাখ বৰষকা জীৱনা, লেখে ধৰৈ ন কোয়।।
 কবীৰ, কহতা হুঁ কহি জাত হুঁ, সুনতা হৈ সব কোয়।
 সুমিৰন সোঁ ভলা হোয়গা, নাতৰ ভলা ন হোয়।।
 কবীৰ, কবীৰা হৰিকী ভক্তি বিন, শিগ জীৱন সংসাৰ।
 ধুঁৱা কাসা ধৌল হৰা, জাত ন লাগৈ বাৰ।।
 কবীৰ, ভক্তিভাৱ ভাদোঁ নদী, সৰে চলী ঘহৰায়।
 সৰিতা সেই জানিয়ে জেষ্ঠ মাস ঠহৰায়।।
 কবীৰ, ভক্তি বীজ বিনসৈ নহী, আয় পৰে সৌ ঝোল।
 যো কঞ্চন বিষ্টা পৰৈ, ঘটৈ ন তাকো মোল।।
 কবীৰ, কামী, ক্ৰোধী, লালচী ইনপে ভক্তি ন হোয়।
 ভক্তি কৰৈ কোই গুৰমাঁ, জাতি বৰন কুল খোয়।।

কবীৰ, জবলগ ভক্তি সহ কামনা, তব লগি নিষ্কল সেৱ।
কহৈ কবীৰ ৰে কিয়োঁ মিলে নিষ্কাৰী নিজ দেৱ।।

।।অথ সাতোঁ বাৰ কী ৰমৈনী।।

গৰীবদাস জী কে বাণী সে।

সাতোঁ বাৰ সমুল বখানোঁ,পহৰ ঘড়ী পল জ্যোতিষ জানো।১।
এতৰাৰ অন্তৰ নহীঁ কোই, লগী চাঁচৰী পদ মৈঁ সোন্ধি।২।
সোম সম্ভাল কৰো দিন ৰাতি, দুৰ কৰো নৈ দিল কী কান্তী।৩।
মঙ্গল মন কী মালা ফেৰো,চৌহদ কোটা জীত যম জেৰো।৪।
বুদ্ধ বিনানী বিদ্যা দিজৈ, সৎ সুকৃত নিজ সুমিৰন কিজৈ।৫।
বৃহস্পতি ভ্যাস ভয়ে বৈৰাগা, তাতে মন ৰাতে অনুৰাগা।৬।
শুক্ৰশালা কৰ্ম বতায়, জদ মন মান সৰোবৰ নহায়া।৭।
শনিশ্বৰ শ্বাসা মাৰ্হিঁ সমোয়া, জব হম মকৰ তাৰ মগ জোয়া।৮।
ৰাহ কেতু ৰোঁকৈ নহীঁ ঘাটা, সৎগুৰু খোলৈ বজৰ কপাটা।৯।
নৌ গ্ৰহ নমন কৰৈঁ নিৰ্বানা,অবিগত নাম নিৰালম্ভ জানা।১০।
নৌ গ্ৰহ নাদ সমোয়ে নাসা, সহংস কমল দল কিনহা বাসা।১১।
দিশাসুল দহৌ দিস কা খোয়া, নিৰালম্ভ নিৰভৈ পদ জোয়া।১২।
কঠিন বিষম গতি ৰহন হমাৰী, কোইন জানত হৈ নৰ নাৰী।১৩।
চন্দ্ৰ সমুল চিত্তামনি পায়, গৰীবদাস পদ পদহি সমায়া।১৪।

।। অথ সৰ্বলক্ষণা গ্ৰন্থ।।

গৰীব, উত্তম কুল কৰ্তাৰ দে, দ্বাদশ ভূষন সঙ্গ।
 ৰূপ দ্ৰব্য দে দয়া কৰ, জ্ঞান ভজন সৎ সঙ্গ।১।
 শীল সন্তোষ বিবেক দে, ক্ষমা দয়া ইকতাৰ।
 ভাৱ ভক্তি বৈৰাগ্য দে, নাম নিৰালম্ব সাৰ।২।
 যোগ যুক্তি স্বাস্থ্য জগদীশ দে, সুস্থ ধ্যান দয়াল।
 অকল অকীৰ্ত্তন অজন্ম জতি, অৰ্থ সিদ্ধি নৌনিধি খেয়াল।৩।
 স্বৰ্গ নৰক বাঞ্ছা নহী, মোক্ষ বন্ধন সৈঁ দুৰ।
 বড়ী গৰীবী জগত মেঁ, সন্ত চৰণ ৰজ ধুৰ।৪।
 জীৱত মুক্তা সো কহো, আশা তৃষ্ণা খণ্ড।
 মন কে জীতে জীত হৈ কেঁয়া ভৰমেঁ ব্ৰহ্মাণ্ড।৫।
 শালা কৰ্ম শৰীৰ মেঁ, সৎ গুৰু দিয়া লখায়।
 গৰীব দাস গলতান পদ, নহী আৰে নহী জায়।৬।
 চৌৰাশী কী চাল ক্যা, মো সেতী সুন লেহ।
 চোৰী জাবী কৰত হৈঁ, জাকে মুহৰে খেহ।৭।
 কাম ক্ৰোধ মদ লোভ লট, ছুটি ৰহে বিকৰাল।
 ক্ৰোধ কসাই উৰ বসৈ, কুশল ছুৰা ঘৰ ঘাল।৮।
 হৰ্ষ শোগ হৈ শ্বান গতি, সংশয় সৰ্প শৰীৰ।

ৰাগ দ্বেষ বড়ে ৰোগ হৈ, জন্ম কে পড়ে জঞ্জীৰ।৯।
 আশা তৃষ্ণা নদী মৈ, ডুবৈ তীনো লোক।
 মনষা মায়া বিস্তৰী, আত্ম আত্ম দোষ।১০।
 এক শত্ৰু এক মিত্ৰ হৈ, ভুল পড়ীৰে প্ৰাণ।
 জন্ম কী নগৰী জায়েগা, শব্দ হমাৰা মান।১১।
 নিন্দা বিন্দ্যা ছোড় দে, সন্তন সোঁ কৰ প্ৰীত।
 ভৌসাগৰ তীৰ জাত হৈ, জীৱত মুক্ত অতীত।১২।
 জো তেৰে উপজৈ নহী, তো শব্দ সাখী শুন লেহ।
 সাখী ভুত সংগীত হৈ, জাসৈ লারো নেহ।১৩।
 স্বৰ্গ সাত অসমান পৰ, ভটকত হৈ মন মুঢ়।
 খালীক তো খোয়া নহী, ইসি মহল মৈ টুট।১৪।
 কৰ্ম ভৰ্ম ভাৰী লগে, সংসা সুল বম্বুল।
 ডালী পানো ডোলতে, পৰসত নাহী মূল।১৫।
 শ্বাসা হী মৈ সাৰ পদ, পদ মে শ্বাসা সাৰ।
 দম দেহী কা খোজ কৰ, আৱাগমন নিৱাৰ।১৬।
 বিন সৎ গুৰু পাই নহী খালীক খোজ বিচাৰ।
 চৌৰাশী জগ জাত হৈ, চিহ্নত নাহী সাৰ।১৭।

মৰ্দ গৰ্দ মেঁ মিল গয়ে, ৰাৱন সে ৰণধীৰ।
 কংশ কেশ চানুৰ সে, হিৰণা কুশ বলবীৰ। ১৮।
 তেৰী ক্যা বুনিয়াদ হৈ, জীৱ জন্ম ধৰলেত।
 গৰীৱ দাস হৰি নাম বিন, খালী পৰসী খেত। ১৯।
 ।। অথ ব্ৰহ্মবেদী ।।

জ্ঞান সাগৰ অতি উজাগৰ, নিৰ্বিকাৰ নিৰঞ্জনম্।
 ব্ৰহ্মজ্ঞানী মহাধ্যানী, সৎ সুকৃত দুঃখ ভঞ্জনম্। ১।
 মূলচক্ৰ গনেশ বাসা, ৰক্তবৰ্ণ জহাঁ জানিয়ে।
 কিলিয়ম জাপ কুলীন তজ সব, শব্দ হমাৰা মানিয়ে। ২।
 স্বাদ চক্ৰ ব্ৰহ্মাদি বাসা, জহাঁ সাবিত্ৰী ব্ৰহ্মা ৰহৈ।
 ঔ জাপ জপত হংসা, জ্ঞান যোগ সৎ গুৰু কহৈ। ৩।
 নাভি কমল মেঁ বিষ্ণু বিশম্ভৰ, জহাঁ লক্ষ্মী সঙ্গ বাস হৈ।
 হৰিয়ম জাপ জপত হংস জানত বিৰলা দাস হৈ। ৪।
 হৃদয় কমল মহাদেৱ দেৱ, সতী পাৰ্বতী সঙ্গ হৈ।
 সোহং জাপ জপত হংসা, জ্ঞান যোগ ভল ৰংগ হৈ। ৫।
 কৰ্ণ কমল মেঁ বসৈ অবিদ্যা, জ্ঞান ধ্যান বুদ্ধি নাসহী।
 লীল চক্ৰ মধ্য কাল কৰ্মম, আৱত দম কু ফাঁসহী। ৬।

ত্ৰিকুটী কমল পৰম হংস পূৰ্ণ, সৎ গুৰু সমবথ আপ হৈ।
 মন পৌনা সম সিদ্ধ মেলো, সুৰতি নিৰতি কা জাপ হৈ।৭।
 সহংস কমল দল ভী আপ সাহিব, জেয়ু ফুলন মধ্য গন্ধ হৈ।
 পুৰ বহ্যা জগদীশ যোগী, সৎ সমবথ নিৰ্বন্ধ হৈ।৮।
 মীনী খোজ হনোজ হৰদম, উল্ট পহু কী বাট হৈ।
 ইলা পিঙ্গলা সুমমন খোজো, চল হংসা ঠুঘট ঘাট হৈ।৯।
 এয়াসা যোগ বিযোগ বৰণো, যো শংকৰ নে চিত ধৰায়া।
 কুম্ভক বেচক দ্বাদশ পলটে, কাল কৰ্ম তিস তৈ ডৰয়া।১০।
 সুল সিংঘাসন অমৰ আসন, অলখ পুৰুষ নিৰ্বান হৈ।
 অতি লেঙলীন বেদীন মালিক, কাদৰ কুঁ কুৰ্বান হৈ।১১।
 হৈ নিৰসিংঘ অবন্ধ অবিগত, কোটী বৈকুণ্ঠ নখৰপ হৈ।
 অপৰম্পাৰ দীদাৰ দৰ্শন, এয়াসা অজব অনুপ হৈ।১২।
 ঘুৰেঁ নিসান অখণ্ড ধুন সুন, সোহম বেদী গাইয়ে।
 বাঁজৈ নাদ অগাধ অগ হৈ, জহাঁ লে মন ঠহৰাইয়ে।১৩।
 সুৰতি নিৰতি মন পবন পল্টে, বন্ধনাল সম কীজিয়ে।
 সবৰৈ ফুল অসুল অস্থিৰ, অমী মহাবস পীজিয়ে।১৪।
 সপ্ত পুৰী মেৰুদণ্ড খোজো, মন মনসা গহ বাখিয়ে।
 উৰাই ভঁৰৰ আকাশ গমন, পাঁচ পচিশোঁ নাখিয়ে।১৫।

গগন মণ্ডল কী সৈল কৰ লে, বছৰি ন এয়াসা দাৰ হৈ।
 চল হংসা পৰলোক পঠাও, ভৌ সাগৰ নহী আৰ হৈ।১৬।
 কন্দুপ জীত উদিত যোগী, ষট কৰমী য়োহ খেল হৈ।
 অনভৈ মালনি হাৰ গুদেঁ, সুৰতি নিৰতি কা মেল হৈ।১৭।
 সোহম জাপ অজাপ থৰপো, ত্ৰিকুটি সংয়ম ধুনি লগৈ।
 মান সৰোবৰ নহান হংসা, গংগ সহংস মুখ জিত বগৈ।১৮।
 কাল ইন্দ্ৰি কুৰবান কাদৰ, অবিগত মুৰতি খুব হৈ।
 হত্ৰ শ্ৰেত বিশাল লোচন, গলতানা মহবুৰ হৈ।১৯।
 দিল অন্দৰ দিদাৰ দৰ্শন, বাহৰ অন্ত ন যাইয়ে।
 কায়া মায়া কঁহা বপুৰী, তনমন শীশ চঢ়াইয়ে।২০।
 অবিগত আদি যুগাদি যোগী, সৎ পুৰুষ লেঙলীন হৈ।
 গগন মণ্ডল গলতানা গৈবী, জাত অজাত বেদীন হৈ।২১।
 সুখ সাগৰ বড়াগৰ নিৰ্ভয়, নিজ মুখবানী গাঁৱহী।
 বিন আকৰ অজোখ নিৰ্মল, দৃষ্টি মুষ্টি নহী আঁবহী।২২।
 বিলমিল নুৰ জহৰ জ্যোতি, কোটি পদ্ম উজিয়াৰ হৈ।
 উল্ট নৈন বৈসুন্য বিস্তৰ, জহাঁ তহাঁ দীদাৰ হৈ।২৩।
 অষ্ট কমল দল সকল বমতা, ত্ৰিকুটী কমল মধ্য নিৰখ হী।
 স্বেত ধ্বজা সূন্ন গুমট আগৈ, পঞ্চবঙ্গ ৰাণ্ডে ফৰক হী।২৪।

সুন মণ্ডল সৎ লোক চলিয়ে, নৌ দৰ মুন্দ বিসুম্ন হৈ।
 দিব্য চিসমোঁ এক বিশ্ব দেখয়া, নিজ শ্রবন সুনিধুনি হৈ।২৫।
 চৰণ কমল মেঁ হংস বহতে, বছৰংগী বৰিয়াম হৈ।
 সুস্বয় মূৰতি শ্যাম সুৰতি, অচল অভঙ্গী বাম হৈ।২৬।
 নৌ সুৰ বন্ধ নিসংক খেলো, দসমেঁ দৰ মুখমূল হৈ।
 মালী ন কুপ অনুপ সজনী, বিন বেলী কা ফুল হৈ।২৭।
 শ্বাস উশ্বাস পৰন কুঁ পলেট, নাগ ফুনী কুঁ ভুঁচ হৈ।
 সুৰতি নিৰতি কা বান্ধ বেড়া, গগন মণ্ডল কুঁ কুণ্ড হৈ।২৮।
 সুন লে যোগ বিযোগ হংসা, শব্দ মহল কুঁ সিদ্ধ কৰো।
 যোহ গুৰু জ্ঞান বিজ্ঞান বাণী, জীৱিত হী জগ মেঁ মৰো।২৯।
 উজল হিৰন্মব শ্বেত ভোৰা, অক্ষি বৃক্ষ সৎ বাগ হৈ।
 জীতো কাল বিসাল সোহং, তৰ তীৰৰ বৈবাগ হৈ।৩০।
 মনসা নাৰী কৰ পনীহাৰী, খাখী মন জহাঁ মালীয়া।
 কুস্তক কায়া বাগ লগায়া, ফুলে হৈঁ ফুল বিসালীয়া।৩১।
 কচ্ছ মচ্ছ কুৰস্ত যৌলম, শেষ সহংস ফুন গাবঁহী।
 নাৰদ মুনি সে বটে নিশদিন, ব্রহ্মা পাৰ না পাবহী।৩২।
 শঙ্কু যোগ বিযোগ সাধ্যা, অচল অজি সমাধ হৈ।
 অবিগত কী গতি নাহিঁ জানী, লীলা অগম অগাধ হৈ।৩৩।

সনকাদিক অউৰ সিদ্ধ চৌৰাশী, ধ্যান ধৰত হৈঁ তাস কা।
 চৌবিশৌ অৱতাৰ জপত হৈঁ, পৰম হংস প্ৰকাশ কা। ৩৪।
 সহংস অঠাশী অউৰ তৈতীশৌ, সুৰজ চন্দ চিৰাগ হৈ।
 ধৰ অম্বৰ ধৰনী ধৰ বটতে, অবিগত অচল বিহাগ হৈ। ৩৫।
 সুৰ নৰ মুনিজন সিদ্ধ অউৰ সাধিক, পাৰ ব্ৰহ্ম কুঁ বটত হৈঁ।
 ঘৰ ঘৰ মঙ্গলাচাৰ চৌৰী, জ্ঞান যোগ জহাঁ বটত হৈঁ। ৩৬।
 চিত্ৰগুপ্ত ধৰ্মৰায় গাৱৈ, আদি মায়া ওংকাৰ হৈ।
 কোটী সৰস্বতী লাপ কৰত হৈঁ, এয়সা পাৰব্ৰহ্ম দৰবাৰ হৈ। ৩৭।
 কামধেনু কল্পবৃক্ষ জাকৈঁ, ইন্দ্ৰ অনন্ত সুৰ ভৰত হৈ।
 পাৰ্বতী কৰ জোড় লক্ষ্মী, সাবিত্ৰী শোভা কৰত হৈ। ৩৮।
 গন্ধৰ্ব জ্ঞানী অউৰ মুনি ধ্যানী, পাচৌ তত্ব খৱাস হৈঁ।
 ত্ৰিগুন তিন বহুৰংগ বাজী, কোই জন বিৰলে দাস হৈ। ৩৯।
 পুৰ প্ৰহলাদ অগাধ অগ হৈ, জনক বিদেহী জোৰ হৈ।
 চলে বিমান নিদান বিত্যা, ধৰ্মৰাজ কী বন্ধ তৌৰ হৈঁ। ৪০।
 গোৰখ দত্ত যুগাদি যোগী, নাম জলন্ধৰ লীজিয়ে।
 ভৰথৰী গোপী চন্দা সীৰো, এয়সী দীক্ষা দীজিয়ে। ৪১।
 সুলতানী বাজিদ ফৰীদা, পীপা পৰচে পাইয়া।
 দেৱল ফেৰয়া গোপ গোঁসাই, নামা কী ছান ছিৰাইয়া। ৪২।

ছান ছিৰাই গউ জিৰাই, গনিকা চটী বিমান মৌ।
 সদনা বকৰে কুঁ মত মাৰৈ, পহুঁচে আন নিদান মৌ।৪৩।
 অজামেল সে অধম উধাৰে, পতিত পাৱন বিৰদ তাস হৈ।
 কেশো আন ভয়া বনজাৰা, ষট দল কিনি হাস হৈ।৪৪।
 ধনা ভক্ত কা খেত নিপায়া, মাধো দষ্ট সিকলাত হৈ।
 পণ্ডা পাৰুঁ বুঝায়া সৎ গুৰু, জগন্নাথ কী বাত হৈ।৪৫।
 ভক্তি হেতু কেশো বনজাৰা, সংগ বৈদাস কমাল থে।
 হে হৰ হে হৰ হোতী আই, গুন ছই অউৰ পাল থে।৪৬।
 গৈবী খেয়াল বিসাল সৎ গুৰু, অচল দিগম্বৰ থীৰ হৈ।
 ভক্তি হেত আন কায়া ধৰ আয়ে অবিগত সৎ কবীৰ হৈ।৪৭।
 নানক দাদু অগম অগাধু, তেৰী জাহাজ খেৰট সহী।
 সুখ সাগৰ কে হংস আয়ে, ভক্তি হিবম্বৰ উৰ ধৰি।৪৮।
 কোটী ভানু প্ৰকাশ পুৰন, কঁম কঁম কী লাৰ হৈ।
 অচল অভংগী হৈ সৎ সঙ্গী, অবিগত কা দীদাৰ হৈ।৪৯।
 ধন সৎ গুৰু উপদেশ দেৱা, চৌবাশী ভ্ৰম মেটহী।
 তেজ পুঞ্জ আন দেহ ধৰ কৰ,ইস বিধি হম কুঁ ভেঁট হী।৫০।
 শব্দ নিৱাস আকাশ বাণী, য়োহ সৎ গুৰু কা ৰূপ হৈ।
 চন্দ সুৰজ না পৱন না পানী, না জহাঁ ছায়া ধূপ হৈ।৫১।

বহতা বমতা, বাম সাহিব, অৱগত অলহ অলেখ হৈ।
 ভুলে পহু বিটম্ব বাদী, কুল কা খাবিন্দ এক হৈ।৫২।
 বাঁম বাঁম মেঁ জাপ জপ লে, অষ্ট কমল দল মেল হৈ।
 সুৰতি নিৰতি কুঁ কমল পঠলো, জহাঁ দীপক বিন তেল হৈ।৫৩।
 হৰদম খোজ হনোজ হাজৰ, ত্ৰিবেণী কে তীৰ হৈ।
 দাস গৰীব তবীৰ সৎ গুৰু, বন্দী ছোড় কবীৰ হৈ।৫৪।

।। অসুৰ নিকন্দন ৰমৈনী।।

।। অথ মঙ্গলাচৰণ।।

গৰীব, নমো নমো সৎ পুৰুষ কুঁ নমস্কাৰ গুৰু কীৰ্তী।
 সুৰনৰ মুনিজন সাধৱা, সন্তো সৰ্বস দীক্ষী।১।
 সত গুৰু সাহিব সন্ত সব, দণ্ডোত্তম প্ৰনাম।
 আগে পিছে মধ্য হয়ে, তিন কুঁ জা কুৰবান।২।
 নৰাকাৰ নিৰবিষম, কাল জাল ভয় ভঞ্জনম।
 নিৰ্লেপম নিজ নিৰ্গুনম, অকল অনুপ বেসুন্ন ধুনম।৩।
 সোহং সুৰতি সমাপতম, সকল সমানা নিৰত লৈ। উজল হিৰণ্মব
 হৰদম বে পৰবাহ অথাহ হৈ, ৰাৰ পাৰ নহী মধ্যতম।৪।
 গৰীব যো সুমিৰত সিদ্ধ হোই,, গণ নায়ক গলতানা।
 কৰো অনুগ্রহ সোই, পাৰস পদ প্ৰৱানা।৫।
 আদি গনেশ মনাউঁ গণ নায়ক দেৱন দেৱা।
 চৰণ কমল লো লাউঁ, আদি অন্ত কৰুহঁ সেৱা।৬।
 পৰম শক্তি সঙ্গীতম, ঋদ্ধি সিদ্ধি দাতা সোঈ।
 অবিগত গুণহ অতীতম, সৎ পুৰুষ নিৰ্মোহী।৭।

জগদম্বা, জগদীশম, মঙ্গল ৰূপ মুৰাৰী।
 তন মন অৰপুশীশম ভক্তি মুক্তি ভগুৰী।৮।
 সুবনৰ মুনিজন ধ্যৱৈ, ব্ৰহ্মা বিষ্ণুমহেশা।
 শেষ সহংস মুখ গৱৈ, পুজৈ আদি গনেশা।৯।
 ইন্দ্ৰ কুৱেৰ সৰীখা, বৰুণ ধৰ্মৰায় ধ্যৱৈ।
 সুমৰথ জীৱন জীকা, মন ইচ্ছা ফল পৱৈ।১০।
 তেতীশ কোটি অধাৰা, ধ্যৱৈ সহংস অঠাশী।
 উতৰৈ ভৱজল পাৰা, কটি হৈ জম কী ফাঁসী।১১।

।।ৰমৈনী।।

সৎ পুৰুষ সমৰথ ঔংকাৰা, অদলী পুৰুষ কবীৰ হমাৰা।১।
 আদি যুগাদি দয়া কে সাগৰ, কাল কৰ্ম কে মৌচন আগৰ।২।
 দুঃখ ভঞ্জন দৰবেশ দয়ালা, অসুৰ নিকন্দন কৰ পৈমালা।৩।
 আৱ খাক পাৱক অউৰ পৌনা, গগন সুল দৰয়াঈ দৌনা।৪।
 ধৰ্মৰায় দৰবাণী চেৰা, সুৰ অসুৰোঁ কা কৰৈ নিবেৰা।৫।
 সৎ কা ৰাজ ধৰ্মৰায় কৰহী,অপনা কিয়া সতৈ দণ্ড ভৰহী।৬।
 শংকৰ শেষ ৰু ব্ৰহ্মা বিষ্ণু, নাৰদ শাৰদ জা উৰ বসন।৭।
 গৌৰিজ অউৰ গনেশ গৌসাই,কাৰজ সকল সিদ্ধ হো যাই।৮।
 ব্ৰহ্মা বিষ্ণু অৰু শঙ্কু শেয়া, তীনোঁ দেব দয়ালু হমেশা।৯।

সাবিত্ৰী অউৰ লক্ষ্মী গৌৰা, তিহুঁদেবা সিৰকৰ হৈ চৌৰা।১০।
 পাট তত্ৰ আৰম্ভন কীনা, তীন গুনন মধ্য সাখা বীনা।১১।
 সৎ পুৰুষ সৈ ওংকাৰা, অবিগত ৰূপ ৰৈচৈ গৈনাৰা।১২।
 কচ্ছ মচ্ছ কুৰঙ্ক অউৰ যৌলা, সিৰজন হাৰ পুৰুষহৈ মৌলা।১৩।
 লখ চৌৰাশী সাজ বনায়া, ভগলীগৰ কুঙ্কল উপায়া।১৪।
 উপজৈ বিনসৈ আৰৈ জাহী, মূল বীজ কু সংসা নাহী।১৫।
 লীল নাভ সৈ ব্ৰহ্মা আঁয়ে আদি ওমকে পুত্ৰ কহায়ে।১৬।
 শঙ্কু মনু ব্ৰহ্মা কী শাখা, ঋগ যজু সাম অথৰ্বন ভাষা।১৭।
 পীৰবত ভয়া উত্তান পাতা, জা কৈ প্ৰহৰ হৈ আত্ম জ্ঞাতা।১৮।
 সনক সনন্দন সন্ত কুমাৰা, চাৰ পুত্ৰ অনুৰাগী ধাৰা।১৯।
 তেতীস কোটী কলা বিত্তাৰী, সহস্ৰ অঠাসী মুনিজন ধাৰী।২০।
 কশ্যপ পুত্ৰ সুৰজ সুৰ জ্ঞানী, তীন লোক মৈ কিৰন সমানী।২১।
 সাঠ হাজাৰ সঙ্গী বাল কেলম, বীণা বাগী অজব বেললম।২২।
 তীন কোটী যোদ্ধা সঙ্গ জাকে সিক বন্ধী হৈ পূৰ্ণ সাকে।২৩।
 হাথ খড়্গ গল পুষ্প কী মালা কশ্যপ সুত হৈ ৰূপ বিসালা।২৪।
 কৌসত মনি জড়য়া বিমান তুমহাৰা,
 সুৰনৰ মুনিজন কৰত জুহাৰা।২৫।
 চন্দ সুৰ চক্ৰে পৃথিৱী মাঁহী, নিশ বাসৰ চৰণোঁ চিত লাহী।২৬।

গীঠে সুৰজ সনুখ চন্দা, কাটে ত্ৰিলোকী কে ফন্দা।২৭।
 তাৰায়ণ সব স্বৰ্গ সমুলম, পথে বহুই সৎ গুৰু কে ফুলম।২৮।
 জয় জয় ব্ৰহ্মা সমৰ্থ স্বামী, এতী কলা পৰম পদ ধামী।২৯।
 জয় জয় শঙ্কু শংকৰ নাথা,কলা গনেশৰু গৌৰীজ মাতা।৩০।
 কোটা কটক পৈমাল কৰতা, এয়াসা শমভু সমৰথ কতা।৩১।
 চন্দ লিলাট সুৰ সংগীতা, যোগী শংকৰ ধ্যান উদীতা।৩২।
 নীল কন্ঠ সোহে গৰুড়াসন, শঙ্কু যোগী অচল সিংহাসন।৩৩।
 গংগ তৰঙ্গ ছুটে বহুধাৰা, অজপা তাৰী জয় জয় কাৰা।৩৪।
 ঋদ্ধি সিদ্ধি দাতা শঙ্কু গোসাঁই,
 দালীদৰ মোচ সঁভৈ হো যাই।৩৫।
 আসন পদম লগায়ে যোগী, নিহ ইচ্ছায়া নিৰ্বানী ভোগী।৩৬।
 সৰ্প ভু ব্ৰহ্ম গলৈ বঁপু মালা, বৃষভ চড়িয়ে দীন দয়ালা।৩৭।
 বামৈ কৰ ত্ৰিশূল বিৰাজে, দহনৈ কৰ সুদৰ্শন সাজে।৩৮।
 সুন অৰদাস দেবন কে দেবা, শঙ্কু যোগী অলখ অভেৰা।৩৯।
 তু পৈমাল কৰে পল মাঁহী, এয়াসে সমৰ্থ শমভু সাঁই।৪০।
 একলখ যোজন ধ্বজা ফৰকৈ পঞ্চবংগ বাণ্ডে মোহৰৈ বথে।৪১।
 কাল ভদ্ৰ কৃত দেব বুলাউ, শংকৰ কে দল সব হী ধ্যাউ।৪২।
 ভৈৰোঁ খিএ পাল পলীতম,ভূত অউৰ দৈত্য চড়ে সঙ্গীতম।৪৩।

বাক্ষস ভঞ্জন বিৰদ তুমহাৰা, জেঁয়ু লংকা পৰ পদম অঠাৰা।৪৪।
 কোটয়োঁ গন্ধৰ্ব কমন্দ চঢ়াৱৈ, শংকৰ দল গিনতী নহী আৱৈ।৪৫।
 মাঁৰৈ হাক দহাক চিংঘাৰেঁ, অগ্নি চক্ৰ বানোঁ তন জাঁৰৈ।৪৬।
 কম্পা শেষ ধৰনী থৰাণী, জা দিন লংকা ঘালী ঘানী।৪৭।
 তুম শমভু ঈশন কে ঈশা, বৃষভ চঢ়িয়ে বিষৱে বীসা।৪৮।
 ইন্দ্র কুব্ৰেৰ অউৰ বৰুন বুলাউ, ৰাপতি সেত সিংঘাসন লাঁউ।৪৯।
 ইন্দ্র দল বাদল দৰিয়াই, ছয়ানবৈঁ কোটী কী হুই চঢ়াঈ।৫০।
 সুৰপতি চঢ়ে ইন্দ্র অনুৰাগী, অনন্ত পদ্ম গন্ধৰ্ব বড়ভাগী।৫১।

কিসন ভগাৰী চঢ়ে কুব্ৰেৰা,

অব দিল্লী মণ্ডল বৌহৰয়োঁ ফেৰা।৫২।

বৰুন বিনোদ চঢ়ে ব্ৰহ্ম জ্ঞানী, কলা সম্পূৰ্ন বাৰহ বাণী।৫৩।
 ধৰ্মৰায় আদি যুগাদি চেৰা, চৌহদ কোটী কটক দল তেৰা।৫৪।
 চিত্ৰগুপ্ত কে কাগজ মাঁহী, জেতা উপজ্যা সৎ গুৰু সাঁঈ।৫৫।
 সাঁতো লোক পাল কা বাসা, উৰ মেঁ ধৰিয়ে সাধু দাসা।৫৬।
 বিষ্ণুনাথ হৈঁ অসুৰ নিকন্দন, সন্তোঁ কে সব কাঁটে ফন্দন।৫৭।
 নৰসিংঘ ৰূপ ধৰে গুৰুৰায়া, হিৰনা কুস কুঁ মাৰন ধায়া।৫৮।
 সংখ চক্ৰ গদা পদ্ম বিৰাজেঁ, ভাল তিলক জাঁকৈ উৰ সাঁজৈ।৫৯।
 বাহন গৰুড় কৃষ্ণ অসৱাৰা, লক্ষ্মীটোৰে চোৰ অপাৰা।৬০।

বাৱন মহিবাৱন সে মাৰে, সেতু বান্ধ সেনা দল ত্যাৰে।৬১।
 জৰাসিন্ধ অউৰ বালী খপায়ে, কংস কেশী চানুৰ হৰায়ে।৬২।
 কালীদহ মেঁ নাগী নাথা, শিসুপাল চক্ৰ সৈঁ কাটয়া মাথা।৬৩।
 কালযবন মথুৰা পৰ ধায়ে, ঠাৰা কোটী কটক চঢ় আয়ে।৬৪।
 মুচকন্দ পৰ পীতাম্বৰ ডাৰয়া, কালজবন জহাঁ বেগী সিংঘাৰয়া।৬৫।
 পৰসুৰাম বাৱন অৱতাৰা,কোই ন জানে ভেদ তুমহাৰা।৬৬।
 সংখাসুৰ মাৰে নিৰ্বানী, বৰাহ ৰূপ ধৰে পৰৱানী।৬৭।
 ৰাম গুৱতাৰ বাৱন কী বেৰা, হনুমন্ত হাকা সুনী সুমেৰা।৬৮।
 আদি মূল বেদ ওমকাৰা, অসুৰ নিকন্দন কীন সিংঘাৰা।৬৯।
 বশিষ্ঠ বিশ্বমিত্ৰ আয়ে, দুৰ্বাসা অউৰ চুনক বুলায়ে।৭০।
 ৰূপল কলন্দৰ কীন জুহাৰা, ফৌজ নকীৰ সন্তন সীৰদাৰা।৭১।
 গোৰখ দত্ত দিগম্বৰ বালা হনুমন্ত অঙ্গদ ৰূপ বিশালা।৭২।
 গুৱ প্ৰহলাদ অউৰ জনক বিদেহী, সুখ দে সংগী পৰম সনেহী।৭৩।
 পাৰাসুৰ অউৰ ব্যাস বুলায়ে, নল নীল মৌহৰে চঢ় ধায়ে।৭৪।
 সুগ্ৰীৱ সঙ্গঅউৰ লছমন বালা, জোৰ ঘট আয়ে ঘন কালা।৭৫।
 জৈদে পায়ল জংগ বজায়ে, অজামেল অৰু হৰিশ্চন্দ্ৰ আয়ে।৭৬।
 তাম্ৰধুজ মোৰধুজ ৰাজা, অম্বৰীষ কৰ হৈ পূৰ্ণ কাজা।৭৭।
 সুৰজ বংশী পাঁচোঁ পাণ্ডো, কাল মীচ সিৰ দেৱৈ দাণ্ডো।৭৮।

ধৰ্ম যুধিষ্ঠিৰ ধৰে থিয়ানা, অৰ্জুন লখ সংঘানী বানা।৭৯।
 সহদেব ভীম নকুল অউৰ কৌন্তা, দ্ৰোপদী জংগ কা দীনা নেওঁতা।৮০।
 হাথ খম্পৰ অৰু মন্তক বিন্দা, ঠাৰহ খুহনী মেলৈ দুন্দা।৮১।
 দেবী শিব শিব কৰে সিংঘাৰৈ, খড়্গ বান চক্ৰোঁ সৈ মাঁৰৈ।৮২।
 চৌমঠ জোগনী বারন বীৰা, ভক্ষন বদন কৰৈ তদবীৰা।৮৩।
 অসুৰ কটক ধুমৰ উড় যাঁই, সুৰৌ বক্ষা কৰৈ গোসাঈ।৮৪।
 পঞ্চৰংগ ঝণ্ডে লম্ব লহৰীয়া, দকখন কে দল উতৰ উতৰিয়া।৮৫।
 পঞ্চৰংগ ঝণ্ডে লম্ব চলায়ে, দকখন কে দল উত্তৰ ধায়ে।৮৬।
 মৌহৰৈ হনুমন্ত গোৰখ বালা, হৰি কে হেত হৰৌল হমালা।৮৭।
 চিংহডোল চুনক দুৰ্বাসা দেবা, অসুৰ নিকন্দন বুড়ত খেৰা।৮৮।
 বলি অৰু শেষ পতালৌ শাখা, সনক সনন্দন সুৰসৌ হাকা।৮৯।
 দহঁ দিশ বাজু প্ৰু প্ৰহলাদা, কোটী কটক দল কটা প্যাদা।৯০।
 বজ্জ বান কী বোউবাড়ী, সৎ গুৰু সন্ত জীত হৈ বাড়ী।৯১।
 জে কোই মানে শব্দ হমাৰা, বাজ কৰে কাবুল কন্ধাৰা।৯২।
 অৰব খৰব মন্ধে কুঁ খ্যাউ, মদীনা বান্ধ হদ মে লাউ।৯৩।
 ইৰা তুৰা কঁহা শিকাৰী, গড় গজনী লগ হৈ অসৱাৰী।৯৪।
 দিল্লী মণ্ডল পাপ কী ভূমা, ধৰতী নাল জগাউঁ সুমা।৯৫।
 হস্তী ঘোৰা কটক সিংঘাৰৌ, দৃষ্টি পৰৈ অসুৰৌ দল মাৰৌ।৯৬।

সংখ পঞ্চায়ন নাদু টেবম, স্বৰ্গ পাতালোঁ হাক সুমেবম।৯৭।
 বাল্লীক সুৰ বাচা বন্ধা, পাণ্ডো যজ্ঞ দ্বাপৰ কী সন্ধা।৯৮।
 নাৰদ কুমভক ঋষি কুৰ্বানা, মাৰকণ্ডে ৰুমী ঋষি আনা।৯৯।
 ইন্দ্ৰ ঋষি অউৰ বকতালব স্বামী, অউৰ সন্ত সাধু ঘন নামী।১০০।
 নাথ জলন্ধৰ অউৰ অজৈপালা, গুৰু মছন্দৰ গোৰখ বালা।১০১।
 ভৰথৰী গোপী চন্দা যোগী, সুলতান অধম হৈ সব বস ভোগী।১০২।
 নৰহৰি দাস পথে বলী ভীষ্ম, ব্যাস বচন পৰমানী সিখম।১০৩।
 নামা অউৰ বৈদাস বসীলা, কোই না জানৈ অবিগত লীলা।১০৪।
 পীপা ধন্বা চড়ে বাজীদা, সেউ সমন অউৰ ফৰীদা।১০৫।
 দাদু নানক নাদ বজায়ে, মলুক দাস তুলসী চঢ় আয়ে।১০৬।
 কমাল মল্ল অউৰ সুৰ জ্ঞানী, বামানন্দ কে হৈ ফুৰমানী।১০৭।
 মীৰাবাই অউৰ কমালী, ভিলনী নাইচ দে দে তালী।১০৮।
 নাসকেতু নকীব হমাৰা, উদ্যালক মুনি কৰত জুহাৰা।১০৯।
 সাহিব তখত কবীৰ খৱাসা, দিল্লী মণ্ডল লীজৈ বাসা।১১০।
 সৎ গুৰু দিল্লী মণ্ডল আয়সী, সুতী ধৰনী শুম জগায়সী।১১১।
 কাগড়ুসণ্ড ছত্ৰ কৈ আগৈ, গন্ধৰ্ব কৰত চলত হৈ ৰাগৈ।১১২।
 ঐতা গুফতাৰ বাসা, পঠৈ গা সো চড়ৈ গা।১১৩।
 চম্পেগা পৰ ভূমি সীম, সাক্ষী কৃষ্ণ পাঁচো পাণ্ডো ভাৰথী ভীম।১১৪।

দ্ৰোপদী কে খম্পৰ মেঁ মেদিনী সমায়সী,
 চৌষট যোগিনী মঙ্গল গায়সী।১১৫।
 বজ্জবান কা তালা বাক্ষস সিব ঠোক সী,
 দকখন কে দল দীপ উত্তৰ কুঁ ঝোক সী।১১৬।
 দিল্লী মণ্ডল বাজ ত্ৰিকুট কুঁ সাধসী,
 ইয় লীলা প্ৰমান যো সৎ গুৰু কুঁ আৰাধ সী।১১৭।
 কজলী বন কে কুঞ্জৰ জুঁ গোফ ন কে গিলোল হৈঁ,
 বাক্ষস কা বাসা ভঙ্গ খালী চহঁ ডোল হৈ।১১৮।
 নিহকলংক অংস লীলা কালন্দৰ কুঁ মাৰ সী,
 অৰ্দ্ধলাখ বৰ্ষ বাকী দানে অউৰ দূতৌ কো সিংঘাৰসী।১১৯।
 কলিয়ুগ কী আদি মেঁ, চানৌৰ কংস মাৰে থে,
 ত্ৰেতা কী আদি মেঁ, হিবনাকুশ পছাৰে থে।১২০।
 বলি কী বিলাস যজ্ঞ সুৰপতি পুকাৰে থে,
 বামন স্বৰূপ ধৰ কীহী সুৰপতি পুকাৰ,
 বলি বৈন নিস্তাৰে থে।১২১।
 কলি যুগ কী আদি , বাঁৰা সদি কী অন্ত হৈ দুলহ দয়াল দেব।
 জানত কোই সন্ত ভেব যৌহী বালা কন্ত হৈ।১২২।

দিল্লী কে তখত ছত্র ফেৰ ভী ফিৰায় সী,
 খেলত গুফতাৰ সৈন ভঞ্জন সব ফোকট ফৈন,
 মহিয়ল ৰাজ বালী পুৰুষ সৎ গুৰু দিখলায় সী। ১২৩।
 আৱৈগা দকখন সৈঁ দিৱানা, কাবুল কা
 কাল কিল কিলিময় গল হৈ তুৰকানা। ১২৪।
 কিল কিলি কিলিয়ম অৱতাৰ কলাঁ জীতন জংগ বুঁঝ মলা।
 এয়সা পুৰুষ আয়া কহতা হৈ গৰীব দাস,
 দিল্লী মণ্ডল হোয় বিলাস, নিহকলংক ৰায়া। ১২৫।

।।ৰক্ষা মন্ত্ৰ।।

সৎ গুৰু শৰন শৰনাই, শৰন গহে কছু ভয়
 নহীঁ ব্যাপৈ, কাল জাল ভয় মিট জাঁহি।
 ৰোগ শোগ ছল ছিদ্ৰ ন ব্যাপৈ, সনুখ না ঠহৰাই।
 জহৰ অগ্নি তন নিকট ন আৱৈ, দূৰী জাত ৰংগাই।
 বীৰ বেতাল বান না লাগৈ, জম কে কোট চহাই।
 অঠানবৈ পূণ্য মুঠ ন লাগৈ, উল্ট তাহি ধৰ খাই।
 বৈৰ কৰে সোৱে দুখ পাৱৈ, সুৰতি শব্দ মিল যাই।
 কহ কবীৰ হম যম দল পেলয়া, সৎ গুৰু লাখ দোহাই।

(সন্ধ্যা আৰতী)

।। অথ মঙ্গলাচৰণ।।

গৰীব, নমো নমো সৎ পুৰুষ কুঁ নমস্কাৰ গুৰু কীৰ্তী।
 সুৰনৰ মুনিজন সাধৱা, সন্তো সৰ্বস দীৰ্ঘী।১।
 সৎ গুৰু সাহিব সন্ত সব, দণ্ডিতম প্ৰণাম।
 আগে পিছে মধ্য ছয়ে, তিন কুঁ জা কুৰবান।২।
 নৰাকাৰ নিৰবিষম, কাল জাল ভয় ভঞ্জনম।
 নিৰ্লেপম নিজ নিৰ্গুনম, অকল অনুপ বেসুন্ন ধুনম।৩।
 সোহং সুৰতি সমাপতম, সকল সমানা নিৰত লৈ।উজল
 হিবন্বৰ হৰদমম বে পৰবাহ অথাহ হৈ ৱাৰ পাৰ নহী মধ্যতম।৪।
 গৰীব যো সুমিবত সিদ্ধ হোই, গণ নায়ক গলতানা।
 কৰো অনুগ্রহ সোই, পাৰস পদ প্ৰৱানা।৫।
 আদি গনেশ মনাউঁ, গণ নায়ক দেৱন দেৱা।
 চৰণ কমল লো লাউঁ, আদি অন্ত কৰুছঁ সেৱা।৬।
 পৰম শক্তি সঙ্গীতম, ঋদ্ধি সিদ্ধি দাতা সোঈ।
 অবিগত গুণহ অতীতম, সৎ পুৰুষ নিৰ্মোহী।৭।
 জগদম্বা, জগদীশম, মঙ্গল ৰূপ মুৰাৰী।
 তন মন অৰপুঁ শীশম ভক্তি মুক্তি ভণ্ডাৰী।৮।

সুৰনৰ মুনিজন ধাৱে, ব্ৰহ্মা বিষ্ণু মহেশা।
 শেষ সহংস মুখ গাৱে, পূজৈ আদি গনেশা।৯।
 ইন্দ্ৰ কুৱেৰ সৰীখা, বৰুণ ধৰ্মৰায় ধাৱে।
 সুমৰথ জীৱন জীকা, মন ইচ্ছা ফল পাৱে।১০।
 তেতীশ কোটি অশ্বাৰা, ধাৱে সহংস অঠাশী।
 উতৰৈ ভৱজল পাৰা, কটি হৈ জম কী ফাঁসী।১১।

‘আৰতী’

(১)

পহলী আৰতী হৰি দৰবাৰে, তেজ পুঞ্জ জহাঁ উধাৰে।১।
 পাতী পঞ্চ পৌহম কৰ পূজা, দেৱ নিৰঞ্জন অউৰ ন দুজা।২।
 খণ্ড খণ্ড মৈ আৰতী গাঁজে, সকলময়ী হৰি জ্যোতি বিৰাজে।৩।
 শান্তি সৰোবৰ মঞ্জৰি কিঁজে, জত কী খোতি তনপৰ লীজে।৪।
 জ্ঞান অঙ্গোচা মৈল ন ৰাখে, ধৰ্ম জনেউ সৎ মুখ ভাসে।৫।
 দয়া ভাব তিলক মণ্ডক দিঁজে, প্ৰেম ভক্তি কা অচমন লীজে।৬।
 যো নৰ এয়সী কাৰ কমাৱে, কন্তী মালা সহজ সমাৱে।৭।
 গায়ত্ৰী সো যো গিনতী খোৱে, তৰ্পন সো যো তমক ন হোৱে।৮।
 সন্ধ্যা সো যো সন্ধি পিছানৈ, মন পসৰে কুঁ ঘট মৈ আনৈ।৯।
 সো সন্ধ্যা হমৰে মন মানী, কহৈ কবীৰ শুনোৰে জ্ঞানী।১০।

(২)

এইসী আৰতী ত্ৰিভুবন তাৰে, তেজ পুঞ্জ জহাঁ প্ৰান উখাৰে।১।
 পাতি পঞ্চ পৌহপ কৰ পূজা, দেৱ নিৰঞ্জন অউৰ ন দুজা।২।
 অনহদ নাদ পিণ্ড ব্ৰহ্মাণ্ড, বাজত অহৰ নিস সদা অখণ্ড।৩।
 গগন থাল জহাঁ উৰগন মোতী, চন্দ সুৰ জহাঁ নিৰ্মল জ্যোতী।৪।
 তন মন ধন সব অৰ্পন কীন্হা, পৰম পুৰুষ জিন আত্ম চীন্হা।৫।
 প্ৰেম প্ৰকাশ ভয়া উজিয়াৰা, কহৈ কবীৰ মই দাস তুমহাৰা।৬।

(৩)

সঙ্ক্যা আৰতী কৰো বিচাৰী, কাল দুত যম বহৈ ৰাখ মাৰী।১।
 লাগয়া সুষমন কুষ্টি তাৰা, অনহদ শব্দ উঠে বানকাৰা।২।
 উনমুনি সংযম অগম ঘৰ যাই, অঁছে কমল মৈ বহয়া সমাঙ্গ।৩।
 ত্ৰিকুটী সংযম কৰলে দৰ্শন, দেখত নিৰখত মন হোয় প্ৰসন্ন।৪।
 প্ৰেম মগন হোয় আৰতী গাউৰৈ, কহৈ কবীৰ ভৌজল বহৰ ন আৰৈ।৫।

(৪)

হৰি দৰ্জি কা মৰ্ম ন পায়, জিন য়োহ চোলা অজব বনায়।১।
 পানী কী শুই পৱন কা ধাগা, নৌ দশ মাস সীমতে লাগা।২।
 পাঁচ তত্ব কী গুদৰী বনাই, চন্দ সুৰ দো থিগৰী লগাই।৩।
 কোটি জতন কৰ মুকুট বনায়, বিচ বিচ হীৰা লাল লগায়।৪।
 আপৈ সীৰৈ আপে বনাই, প্ৰাণ পুৰুষ কুঁ লে পহৰাই।৫।
 কহৈ কবীৰ সোই জন মেৰা, নীৰ খীৰ কা কৰে নিবেৰা।৬।

(৫)

ৰাম নিৰঞ্জন আৰতী তেৰী, অবিগত গতি কুহ
সমৰা পড়ে নহী, কিউ পহুঁচে মতি মেৰি।১।
নৰাকাৰ নিৰ্লেপ নিৰঞ্জন, গুনহ অতীত তিহুঁ দেৱা।২।
জ্ঞান ধ্যান সে বহুঁ নিৰালা, জানী জায় ন সেৱা।৩।
সনক সনন্দন নাৰদ মুনিজন, শেষ পাৰ নহী পাই।৪।
শংকৰ ধ্যান ধৰৈ নিশবাসৰ, অজহুঁ তাহি সুল ৰাই।৫।
সব সুমৰৈ আপনে অনুমানা, তো গতি লখী ন জাই।৬।
কহৈ কবীৰ কৃপা কৰ জন পৰ, জ্যোওঁ হৈ তেঁয়া সমৰাই।৭।

(৬)

নুৰ কে আৰতী নুৰ কে ছাজে, নুৰ কে তাল পখাৰজ ৰাজে।১।
নুৰ কে গায়ন নুৰ কুঁ গাই, নুৰ কে সুনতে বহুৰ ন আৰে।২।
নুৰ কী বাণী বোলৈ নুৰা, ঝিল মিল নুৰ বহা ভৰপুৰা।৩।
নুৰ কবীৰা নুৰ হী ভাই, নুৰ কে কহে পৰম পদ পাই।৪।

(৭)

তেজকী আৰতী তেজ কে আগৈ, তেজ-কা ভোগ তেজ কুঁ লাগৈ।১।
তেজ পখাৰজ তেজ বজাই, তেজ হী নাচে তেজ হী গাই।২।
তেজ কা থাল তেজ কী বাতী, তেজ কা পুষ্প তেজ কী পাতি।৩।
তেজ কে আগৈ তেজ বিৰাজে, তেজ কবীৰা আৰতী সাই।৪।

(৮)

আপৈ আৰতী আপৈ সাঁজৈ, আপৈ কিংগৰ আপৈ বাঁজৈ।১।
 আপৈ তাল বাঞ্জ বনকাৰা, আপ নাঁচৈ আপ দেখন হাৰা।২।
 আপৈ দীপক আপৈ বাতী, আপৈ পুষ্প আপ হী পাতি।৩।
 কহঁ কবীৰ এইসী আৰতী গাউ, আপা মধ্যআপ সমাঁউ।৪।

(৯)

অদলী আৰতী অদল সমোই, নিৰ্ভয় পদ মৈ মিল না হোই।১।
 দিল কা দীপ পৰন কী বাতী, চিত্ত কা চন্দন পাটো পাতি।২।
 তত্ৰ কা তিলক ধ্যান কী শোতী, মন কী মালা অজপা জোতী।৩।
 নুৰ কে দীপ নুৰ কে চৌৰা, নুৰ কে পুষ্প নুৰ কে ভৌৰা।৪।
 নুৰ কী ঝাঁঝ নুৰ কী ঝালৰী, নুৰ কে সংখ, নুৰ কী টালৰী।৫।
 নুৰ কী সৌজ, নুৰ কী সেৱা, নুৰ কে সেৱক, নুৰ কে দেৱা।৬।
 আদি পুৰুষ অদলী অনুৰাগী, সুম সন্মট মৈ সেৱা লাগি।৭।
 খোজো কমল সুৰতি কী ডোৰী, অগৰ দীপ মৈ খেলো হোৰী।৮।
 নিৰ্ভয় পদ মৈ নিৰতি সমানী, দাস গৰীব দৰস দৰবানী।৯।

(১০)

অদলী আৰতী অদল উচাৰা, সৎ পুৰুষ দীজো দীদাৰা।১।
 কৈসে কৰ ছুঁটে চৌৰাশী, জুনী সংকট বহত তিৰাশী।২।
 জুগন জুগন হম কহঁতে আয়ে, ভৌ সাগৰ সে জীৰ ছুটায়।৩।

কৰ বিশ্বাস শ্ৰাস কুঁ পেখো, যা তন মৈঁ মন মূৰতি দেখো।৪।
 শ্ৰাসা পাৰস ভেদ হমাৰা, যো খোজৈসো উতৰৈ পাৰা।৫।
 শ্ৰাসা পাৰস আদি নিশানী, যো খোজৈ সো হোয় দৰবানী।৬।
 হৰদম নাম সুহংগম সেই, আৰা গৱন বহৰ ন হোই।৭।
 অব তো চটৈ নাম কে ছাজে, গগন মণ্ডল মৈঁ নৌবত বাজৈ।৮।
 অগৰ অলীল শব্দ সহদানী, দাস গৰীৰ বিহংগম বাণী।৯।

(১১)

অদলী আৰতী অসল বখানা, কোলী বুনৈ বিহংগম তানা।১।
 জ্ঞান কা বাছ ধ্যান কী তুৰীয়া, নাম কা ধাগা নিশ্চয় জুৰিয়া।২।
 প্ৰেম কী পান কমল কী খাড়ী, সুৰতি কা সূত বুনৈ নিজ গাটী।৩।
 নুৰ কী নাল ফিৰৈ দিন বাতি, যা কোলী কুঁ কাল ন খাতী।৪।
 কুল কা খুটা ধৰনী গাড়া, গহৰ গৰীনা তানা গাড়া।৫।
 নিৰতি কী নলী বুনৈ যৈ, কোই, সো তো কোলী অবিচল হোই।৬।
 বেজা ৰাজিক কা বুন দীজৈ, এইসে সৎগুৰু সাহিব ৰীৰৈ।৭।
 দাস গৰীৰ সেই সৎ কোলী, তানা বুন হৈ অৰ্স অমোলী।৮।

(১২)

অদলী আৰতী অসল অজুনী, নাম বিনা হৈ কায়া সুনী।১।
 বুঠী কায়া খাল লুহাৰা, ইলা পিংগুলা সুষমন দাৰা।২।
 কৃতঘ্নী ভুলে নবলোই, জা ঘট নিশ্চয় নাম ন হোই।৩।

সো নৰ কীট পতঙ্গ ভৱঙ্গা, চৌৰাশী মৌ খৰ হৈ অংগা।৪।
 উদভিজ খানী ভূগঠেঁ প্ৰাণী, সমবৌ নাই শব্দ সহদানী।৫।
 হম হৈ শব্দ শব্দ হম মাই, হম সে ভিন্ন অউৰ কুছ নাই।৬।
 পাপ পুণ্য দৌ বীজ বনায়া, শব্দ ভেদ কিস্হে বিৰলৈ পায়া।৭।
 শব্দ সৰ্ব লোক মৌ গাজে, শব্দ ৰজীৰ শব্দ হৈ ৰাজে।৮।
 শব্দ স্থাৱৰ জঙ্গম যোগী, দাস গৰীব শব্দ বস ভোগী।৯।

(১৩)

অদলী আৰতী অসল জমানা, জম জোৰা মৌ তলৱানা।১।
 ধৰ্মৰায় পৰ হমৰী থাই, নৌৱত নাম চটো লে ভাই।২।
 চিত্ৰ গুণ কে কাগজ কীৰু, জুগন জুগন মৌ তকসীৰু।৩।
 অদলী জ্ঞান অদল ইক বাসা, সুনকৰ হংস ন পাইৱে ত্ৰাসা।৪।
 অজৰাইল জোৰাৱৰ দানা, ধৰ্মৰায় কা হৈ তলৱানা।৫।
 মৌ তলব কৰৌ তাগীৰা, ভেটে দাস গৰীব কবীৰা।৬।

(১৪)

অদলী আৰতী অসল পঠাউ, জুগন জুগন কা লেখা লাউ।১।
 জা দিন না থে পিণ্ড না প্ৰাণা, নহী পানী পৱন জিমী অসমানা।২।
 কচ্ছ মচ্ছ কুৰঙ্ক ন কায়া, চন্দ সুৰ নহী দীপ বনায়া।৩।
 শেষ মহেশ গনেশ না ব্ৰহ্মা, নাৰদ শাৰদ ন বিশ্বকৰ্মা।৪।

সিদ্ধ চৌৰাশী না তেতিসোঁ, নৌ ঔতাৰ নহী চৌবিসো।৫।
 পাঁচ তত্ৰ নাঁহী গুন তীনা, নাদ বিন্দ নাঁহী ঘট সীনা।৬।
 চিত্ৰগুপ্ত নাঁহী কৃত্ৰিম বাজী, ধৰ্মৰায় নহী পণ্ডিত কাজী।৭।
 ধুকুকাৰ অনন্ত জুগ বীতে, জা দিন কাগজ কহো কিন চীতে।৮।
 জা দিন থে হম তখত খৰাসা, তন কে পাজী সেরক দাসা।৯।
 সংখ জুগন পৰলো প্ৰৱানা, সৎ পুৰুষ কে সংগ বহানা।১০।
 দাস গৰীব কবীৰ কা চেৰা, সৎ লোক অমৰাপুৰ ডেৰা।১১।

(১৫)

এইসী আৰতী পাৰখ লীজৈ, তন মন ধন সব অৰ্পন কীজৈ।১।
 জাকৈ নৌলখ কুঞ্জ দিৱালে ভাৰী, গৌৰধন সে অনন্ত অপাৰী।২।
 অনন্ত কোটি জাকৈ বাজে বাজৈ, অনহদ নাদ অমৰপুৰ সাজৈ।৩।
 সুল্ল মণ্ডল সৎ লোক নিধানা, অগম দীপ দেখয়া অস্থানা।৪।
 অগৰ দীপ মে ধ্যান সমোই, ঝিলমিল ঝিলমিল ঝিলমিল হোঈ।৫।
 তাতেঁ খোজো কায়া কাশী, দাস গৰীব মিলে অবিলাসী।৬।

(১৬)

এইসী আৰতী অপৰমপাৰা, থাকে ব্ৰহ্মা বেদ উচাৰা।১।
 অনন্ত কোটি জাকৈ শমভু ধ্যানী, ব্ৰহ্মা শংখ বেদ পট্টে বাণী।২।
 ইন্দ্র অনন্ত মেঘ বস মালা, শব্দ অতীত বিবধ নহী বালা।৩।
 চন্দ সুৰ জাকে অনন্ত চিৰাগা, শব্দ অতীত অজব বংগ বাগা।৪।

সাত সমুদ্র জাকৈ অঞ্জন নৈনা, শব্দ অতীত অজব বংগ বৈনা।৫।
 অনন্ত কোটি জাকৈ বাজেঁ বাজে, পূর্ণব্রহ্ম অমবপুৰ সাঁজৈ।৬।
 তীস কোটি বামা অৱতাৰী, সীতা সংগ বহতী নাৰী।৭।
 তীন পদম জাকৈ ভগৱানা, সপ্ত নীল কহুৱা সংগ জানা।৮।
 তীস কোটি সীতা সংগ চেৰী, সপ্ত নীল বাধা দে ফেৰী।৯।
 জাকে অৰ্ধ ৰুঁম পৰ সকল পসাৰা, এইসা পূৰ্ণ ব্রহ্মা হমাৰা।১০।
 দাস গৰীব কহৈ নৰ লোহি, য়োহ পদ চীনহে বিৰলা কোহি।১১।
 গৰীব, সৎ বাদী সব সন্ত হৈ, আপ আপনে ধাম।
 আজিজ কী অবদাস হৈ সব সন্তন প্রনাম।১২।

(আৰতীৰ লগত একে ৰাহে গাব)

গুৰু জ্ঞান অমান অডোল অবোল হৈ, সৎগুৰু
 শব্দ সেৱী পিছানী। দাস গৰীব কবীৰ
 সৎগুৰু মিলে, আন অস্থান ৰোপয়া ছুড়ানী।১।
 দীনন কে জী দয়াল ভক্তি বিৰদ দীজিএ।
 খানে জাদ গুলাম অপনা কৰ লীজিএ। টেক।।
 খানে জাদ গুলাম তুমহাৰা হৈ সহী,
 মেহৰবান মহবুব জুগন জুগ পত ৰহী।১।
 বান্দী কা জাম গুলাম গুলাম গুলাম হঁ।
 খড়া ৰহ দৰবাৰ সু আঠো জাম হঁ।২।
 সেৱক তলবদাৰ, দৰ তুমহাৰে কুক হী।
 অৱগুন অনন্ত অপাৰ, পড়ী মোহী চুক হী।৩।
 মই ঘৰ কা বান্দী জাদা, অৰ্জ মেৰী মানিও।
 জন কহতে দাস গৰীব অপনা কৰ জানিও।৪।

‘সাখী’

গৰীব জল থল সাফী এক হৈ, ডুংগৰ ডহৰ দয়াল।
 দশোঁ দিসা কুঁ দৰ্শন, না কহী জোৰা কাল।১।

গৰীব জয় জয় জয় কৰুণামই, জয় জয় জয় জগদীশ।
 জয় জয় জয় তুঁ জগৎ গুৰু, পূৰ্ণ বিশৱে বীশ।২।
 গৰীব, ৰাগ ৰূপ ৰঘুবীৰ হৈ, মোহন জাকা নাম।
 মূৰলী মধুৰ বজাৱঁহী, গৰীব দাসবলি যাঁউ।৩।
 গৰীব, বান্দী জাম গুলাম কী, শূনিও অৰ্জ অৰাজ।
 য়োহ পাজী সংগ লীজিও, জব লগ তুমৰা ৰাজ।৪।
 গৰীব পৰলো কোটি অনন্ত হৈ, ধৰনী অম্বৰ ধৌল।
 মই দৰবাৰী দৰ খড়া, অচল তুমহাৰী পৌল।৫।
 গৰীব, সমৰ্থ তুঁ জগদীশ হৈ, সৎ গুৰু সাহিব সাৰ।
 মই শৰণাগতি আইয়া, তুম হো অধম উপাৰ।৬।
 গৰীব সন্তোঁ কী ফুলমাল হৈ, বৰনোঁ, বিভ অনুমান।
 মই সবহন কা দাস হঁ কৰো বন্দগী দান।৭।
 গৰীব, অৰজ অৰাজ অনাথ কী, আজিজ কী অৰদাস।
 আৱন জানা মেটিও, দিজ্যো নিশ্চল বাস।৮।
 গৰীব সৎ গুৰু কে লক্ষন কহঁ, চাল বিহংগম বীন।
 শনকাদিক পলডৈ নহী, শংকৰ ব্ৰহ্মা তীন।৯।
 গৰীব, দুজা ওপন আপকী, জেতে সুৰ নৰ সাধ।
 মুনিয়ৰ সিদ্ধ সব দেখিয়া, সৎ গুৰু অগম অগাধ।১০।

গৰীব, সৎ গুৰু পূৰ্ণ ব্ৰহ্ম হৈ, সৎ গুৰু আপ অলেখ।
 সৎ গুৰু বমতা বাম হৈ, যা মেঁ মীন ন মেথ। ১১।
 পূৰ্ণ ব্ৰহ্ম কৃপানিধান, সুন কেশো কৰতাৰ।
 গৰীব দাস মুখা দীন কী, বখিও বহুত সম্ভাৰ। ১২।
 গৰীব, পঞ্জা দন্ত কবীৰ কা, সিৰ পৰ বাখো হংস।
 জম কিংকৰ চম্পৈ নহী, উখৰ জাত হৈ বংশ। ১৩।
 অলল পংখ অনুবাগ হৈ, সুন্ন মণ্ডল বহৈ থীৰ।
 দাস গৰীব উধাৰিয়া, সৎগুৰু মিলে কবীৰ। ১৪।
 শৰণা পুৰুষ কবীৰ কা, সব সন্তন কী ওট।
 গৰীব দাস বক্ষা কৰৈ, কবছ ন লাগৈ চোট। ১৫।
 গৰীব, সৎ বাদী কে চৰনোঁ কী, সিৰ পৰ ডাৰু খুৰ।
 চৌবাশী নিশ্চয় মিটে, পহঁচৈ তখ্ত হজুৰ। ১৬।
 শব্দ স্বৰূপী উতৰে, সজুৰু সৎ কবীৰ।
 দাস গৰীব দয়াল হৈ, ডিগৈ বঁধাৰৈ থীৰ। ১৭।
 কৰ জোৰু বিনতী কৰু, ধৰু চৰন পৰ শীশ।
 সৎ গুৰু দাস গৰীব হৈ, পূৰ্ণ বিশৰে বীস। ১৮।
 নাম লিয়ে সে সব বড়ে বিঞ্চক নহী কসুৰ।
 গৰীব দাস কে চৰনাঁ কী সিৰ পৰ ডাৰু খুৰ। ১৯।

গৰীব, জিস মণ্ডল সাধু নহী, নদী নহী গুঞ্জাব।
 তজ হংস রহ দেসড়া, জম কী মোটা মাৰ।২০।
 গৰীব, জিন মিলতে সুখ উপজৈ, মিটে কোটা উপাধ।
 ভু বন চতুর্দশ টুটিও, পৰম সনেহী সাধ।২১।
 গৰীব, বন্দী ছোড় দয়াল জী, তুম লগ হমৰী দৌড়।
 জৈসে কাগ জহাজ কা, সুৰাত অউৰ ন চৌৰ।২২।
 গৰীব সাধু মাই বাপ হৈ, সাধু ভাই বন্ধ।
 সাধু মিলাৰেঁ বাম সে, কাঁটে যম কে ফন্দ।২৩।
 গৰীব, সব পদবী কে মূল হৈ, সকল সিদ্ধ হৈ তীৰ।
 দাস গৰীব সৎ পুৰুষ ভজো, অবিগত কলা কবীৰ।২৪।
 বিনা ধনী কী বন্দগী, সুখ নহী তিনো লোক।
 চৰন কমল কে ধ্যান সে গৰীব দাস সন্তোষ।২৫।

।।শব্দ।।

তাৰৈসে তাৰৈসে তহতীক, সৎ গুৰু তাৰৈসে।। টেক।।
 ঘট হী মেঁ গঙ্গা ঘট হী মেঁ যমুনা, ঘট হী মেঁ হৈ জগদীশ।১।
 তুমৰা হী জ্ঞানা, তুমৰা হী ধ্যানা, তুমৰে তাবন কী প্রতীত।২।
 মন কৰ ধীৰ বান্ধ লেবে বৌৰে, ছোড় দে ন পিছলোঁ কী বীত।৩।
 দাস গৰীব সৎগুৰু কা চেৰা, টাৰৈসে জম কী বসীদ।৪।

(২)

কেশো আয়া হৈ বজ্জাৰা, কাশী লায়াল মাল অপাৰা।। টেক।।
 নৌ লখ বোড়ী ভৰি বিশম্বৰ, দিয়া কবীৰ ভণ্ডাৰা।
 ধৰতী উপৰ তম্বু তানে, চৌপড় কে বৈজাৰা।১।
 কৌন দেশ সে বালদ আই, না কঁহি বন্ধ্যা নিৰাৰা।
 অপৰম্ পাৰ পাৰ গতি তেৰী, কিত উতৰী জল ধাৰা।২।
 শাহকাৰ নহী কোই জাকৈ, কাশী নগৰ মনঝাৰা।
 দাস গৰীব কল্ল সে উতৰে, আপ অলখ কৰতাৰা।৩।

(৩)

সমৰথ সাহিব বড় উজাগৰ, সৎ পুৰুষ মেৰে সুখ কে সাগৰ।
 জুনী সংকট মেট গুসাই, চৰন কমল কী মই বলী জাঁহী।
 ভাৱ ভক্তি দিয়ো প্ৰৱানা, সাধু সংগতি পূৰ্ণ পদ জ্ঞানা।
 জন্ম কৰ্ম মেটো দুঃখ দুন্দা, সুখ সাগৰ মেঁ আনন্দ কন্দা।
 নিৰ্মল নুৰ জহৰ জুহাৰম, চন্দ্ৰগতা দেখো দিদাৰম।
 তুমহো বংকা পুৰ কে বাসী, সৎগুৰু কাটো জম কী ফাঁসী।
 মেহৰবান হো চাহিব মেৰা, গগন মণ্ডল মেঁ দিজৌ ডেৰা।
 চকৰে চিদানন্দ অৱিনাশী, ঋদ্ধি সিদ্ধি দাতা সব গুন বাশী।
 পিণ্ড প্ৰান জিন দীনে দানা, গৰীব দাস জাঁকু কুৰ্বানা।।

(৪)

কবীৰ গুৰুজী তুম না বিচৰৌ, লাখ লোগ মিলিজাহি।
 হমসে তুমকো বহুত হৈ, তুমসে হমকো নাহি।।
 কবীৰ, তুমহে বিসাৰে কিয়া বনৈ, মই কিসকে শবনে যাঁউ।
 শিৱ বিৰিঞ্চি মুনি নাৰদা, তিনকে হৃদয় ন সমাঁউ।।
 কবীৰ অৱগুন কিয়া তো বহু কিয়া, কৰত ন মানী হাৰি।
 ভাৱৈ বন্দাবখশিয়ো, ভাৱৈ গৰদন তাৰি।।
 কবীৰ, অৱগুন মেৰে বাপজী, বখশো গবীৰ নিৰাজ।
 যো মই পুত কপুত হঁ, বহুৰ পিতাকো লাজ।।
 কবীৰ, মই অপৰাধী জনমকা, নখ শিখ ভৰে বিকাৰ।
 তুম দাতা দুঃখ ভঞ্জন, মেৰী কৰো সমভাৰ।।
 কবীৰ, অবকী জো সৎ গুৰু মিলে সব দুঃখ আখৌ ৰোই।
 চৰনৌ উপৰ শিশ ধৰৌ, কহঁ যো কহনা হোই।।
 কবীৰ, সাঁই মিলেংগে, পুছেংগে কুশলাত।
 আদি অন্তকী সব কহঁ, অপনে দিল কী বাত।।
 কবীৰ, অন্তৰ্যামী এক তু, আতমকে আধাৰ।
 যো তুম হাঁড়ৌ হাত, তো কৌন উতাৰৈ পাৰ।

(৫)

মেৰে গুৰুদেৱ ভগৱান - ভগৱান,

দিয়ো কাট কাল কী ফাঁসী ।। টেক ।।
 অরগুন কিয়ে ঘনেৰে, ফিৰ ভী ভলে বুৰে হম তেৰে ।
 দাস কো জান কে নিপট নাদানহো নাদান,
 মোহে বখ্‌স দিয়ো অবিনাশী ।।১।।
 মৌৰে উঠে উমংগ সী দিল মেঁ তুমহে যাদ কৰুঁ পল-পল মেঁ ।
 আপকা এইসা মকখন জ্ঞান - হো জ্ঞান,
 যো জগত বিলোৱৈ লাসী ।।২।।
 যা দুনীয়া সুখ সে সোৱৈ, তেৰা দাস উঠকে ৰোৱৈ ।
 মেৰা মেটো আৱন জান - হো জান,
 যা কৰিও মেহৰ জৰা সী ।।৩।।
 নহী তপত শিলা পে জলনা, কোই চৌৰাশীকা ভয় না ।
 ৰোগ কটয়া সুমেৰ সমান - হো সমান,
 যা গই তুষা খাঁসী ।।৪।।
 তুমহেঁ কঁহা টুঁ কে লাঁউ, মই তড়ফ তড়ফ বহ যাঁউ ।
 আপ গয়ে অমৰ অস্থান - হো অস্থান,
 দষ্ট ছোড় তড়পতী দাসী ।।৫।।
 স্বামী ৰাম দেৱানন্দদাতা. আপকী ঘনী সতাই ৰোঁ বাতা ।
 তেৰা ৰাম পাল অজ্ঞান - হো অজ্ঞান,
 কিয়া সৎ লোক কা বাসী ।।৬।।

আহাৰ খোৱাৰ পূৰ্বে কোৱা বাণী:

আহাৰ খালীত লোৱাৰ পিছত এক গ্ৰাস অন্ন
আৰু আঞ্জা অকন মান সেই গ্ৰাসৰ ওপৰত ৰাখি খালীৰ
একাষে নাইবা বেলেগ বাটীত ৰাখি দি, পিছত নিম্ন
বাণী উচ্চাৰন কৰি আহাৰ কৰা আৰম্ভ কৰক। খোৱাৰ
পিছত বেলেগকৈ ৰখা গ্ৰাস, যি ভগৱানৰ কাৰনে ভোগ
লগাইছিল তাক ইয়াকে কৈ খাওক 'হে প্ৰভু, আপুনি খাই
এৰা ভোজন আপোনাৰ দাসে যেন পাই থাকে,
আপুনি আমাৰ সকলো দুঃখ বিনাশ কৰক -
গৰীব, সুখ দেনা দুঃখ মেটনা, তাজা ৰাখে তন।
সুৰ তেতিসোঁ খুশ কিয়ে নমস্কাৰ তোহে অন্ন।১।
অন্ন জল সাহিব ৰূপ হৈ, ক্ষুধা তৃষ্ণা যায়।
চাৰোঁ যুগ প্ৰৱান হৈঁ, আত্ম ভোগ লগায়ে।২।
যো অগনে সো অউৰ কে, একৈ পীড় পিছান।
ভুখিয়া ভোজন দেত হৈ, পহঁচেংগে প্ৰৱান।৩।

অন্ন দেব তুঁ অলখ দয়ালম, তেৰে পলডৈ তুলৈ ন লালম।
 অন্ন দেব তুঁ জগমগ জ্যোতি, তেৰে পলডৈ তুলৈ ন মোতি।৪।
 বৈবাগৰ কিস কাম ন আৰৈ, অন্ন দেব তুঁ সব মন ভাৰৈ।
 বৈবাগৰ হৈ পথৰ ভাৰী, অন্ন দেব তুঁ আপ মুৰাৰী।৫।
 ক্ষুধা তৃষ্ণা মেটে পীড়া, তেৰে পলডৈ তুলৈ ন হীৰা।
 দাস গৰীব এ অন্ন কী মহিমা, তিন লোক মৈঁ জাকা বহিমা।৬।

আহাৰ কৰাৰ পিছত উচ্চাৰণ কৰিব লগীয়া বাণী:

পায়া প্ৰসাদ মন ভয়া থীৰ,

বক্ষা কৰৈঁ সৎ গুৰু ৰূপ মৈঁ সৎ কৰীৰ।

(অন্ন দেৱৰ চুটি আৰতী)

আৰতী অন্ন দেব তুমহাৰী, জাঁসৈ কায়া পলৈঁ হমাৰী।
 ৰোটি আদি ৰু ৰোটি অন্ত, ৰোটি হী কুঁ গাঁৱৈ সন্ত।১।
 ৰোটি মধ্য সিদ্ধ সব সাধ, ৰোটি দেৱা অগম অগাধ।
 ৰোটি হী কে বাজৈঁ তুৰ, ৰোটি অনন্ত লোক ভৰপুৰ।২।
 ৰোটি হী কে ৰাটা বস্ত্ৰ, ৰোটি হী কে হৈ বন খস্ত্ৰ।
 ৰাৱন মাঁগন গয়া চুন, তাঁতে লংক ভই বেকন।৩।

মাগী বাজী খেলে জুৰা, ৰোটি হী পৰ কৈৰোঁ পাণ্ডো মূৰা।
 ৰোটি পূজা আত্ম দেব, ৰোটি হী পৰমাত্ম সেৱ।৪।
 ৰোটি হী কে হৈ সব বংগ, ৰোটি বিনা ন জীতে জঙ্গ।
 ৰোটি মাগী গোৰখ নাথ, ৰোটি বিনা ন চলৈ জমাত।৫।
 ৰোটি কৃষ্ণ দেব কুঁ পাই, সহংস অৰ্ঠাসী ক্ষুধা মিটাই।
 তন্দুল বিপ্ৰ কুঁ দিয়ে দেখ, ৰচী সুদাম পুৰী অলেখ।৬।
 আধীন বিদূৰ ঘৰ ভোজন পাই, কৈৰোঁ বুড়ে মান বড়াই।
 মান বড়াই সে হৰি দুৰ, আজিজ কে হৰি সদা হজুৰ।৭।
 বুক বাকলা দিয়ে বিচাৰ, ভয়ে চকৰে কইক বাৰ।
 বীঠল হো কৰ ৰোটি পাই, নামদেব কী কলা বধাই।৮।
 ধনা ভক্ত কুঁ দিয়া বীজ, জাকা খেত নিপায়া বীৰ।
 দ্ৰপদ সুতা কুঁ দীনহেঁ লীৰ, জাকে অনন্ত বঢ়ায়ে চীৰ।৯।
 ৰোটি চাৰ ভাৰিজা ঘালী, নৰসীলা কী হুগী ৰালী।
 সাম্বল শাহ সদা কী শাহী, জাকী হুগী তত পৰ লহী।১০।
 জড় কুঁ দুধ পিলায়া জান, পূজা খায় গয়ে পামান।
 বলি কুঁ জগ ৰচী অশ্বমেধ বাব্ৰনা হোকৰ আয়ে উমেদ।১১।
 তিন পৈঁড় জগ দিয়া দান, বাৰন কুঁ বলি ছলে নিদান।
 নিত বুন কপড়া দেতে ভাই, জাকৈ নৌলক্ষ বালদ আই।১২।

অবিগত কেশো নাম কবীৰ, তাতৈঁ টুটে জম জঞ্জীৰ।
 ৰোটি তিমৰ লংগ কুঁ দিহী, তাতৈ সাত বাদশাহী লীহী। ১৩।
 ৰোটি হী কে ৰাজ ৰু পাট, ৰোটি হী কে হৈ গজ ঠাঠ।
 ৰোটি মাতা ৰোটি পিতা, ৰোটি কাঁটে সকল বীথা।
 দাস গৰীৰ কহেঁ দৰবেসা, ৰোটি বাটো সদা হমেশা।।
 গৰীৰ বুঢ়িয়া অউৰ বাজীদ জী, সুনহী কে আনন্দ।
 ৰোটি চাৰোঁ মুক্তি হৈ, কঁটে গলে ফন্দ।
 এক দানে কা নিকাস, সইস্র দানো কা প্রকাশ।
 জিস ভগাৰে সে অন্ন নিকসা,
 সো ভগাৰা ভৰপুৰ, কাল কন্টক দুৰ।
 সতী অন্নদেব সন্তোষী পাইৰে,
 জাকী বাসনা তীন লোক মেঁ সমাইৰে।।

ভোগ লগোৱা বিধি

।।অথ শব্দ।।

মোকুঁ কঁহা টুটে ৰে বন্দে, মই তো তেৰে পাস মৈঁ।। টেক।
 না তীৰ্থ মৈঁ না মূৰত মৈঁ, না একান্ত নিবাস মৈঁ।
 না মন্দিৰ মৈঁ, না মসজিদ মৈঁ, না কাশী কৈলাস মৈঁ।।১।।
 না মই জপ মৈঁ না মই তপ মৈঁ, না ব্ৰত উপবাস মৈঁ।
 না মই ক্ৰিয়া কৰ্ম মৈঁ ৰহতা, না মই যোগ সন্যাস মৈঁ।।২।।
 নহীঁ প্ৰান মৈঁ নহীঁ পিণ্ড মৈঁ, না ব্ৰহ্মণ্ড আকাশ মৈঁ।
 না মৈ ত্ৰিকুটি ভঁৰৰ গুফা মৈঁ, সব শ্বাসন কে শ্বাস মৈঁ।।৩।।
 খোজী হোয় তুৰন্ত মিল জাঁউ, এক পল হী কী তলাশ মৈঁ।
 কহে কবীৰ শুনো ভাই সাধো, মইতো হঁ বিশ্বাস মৈঁ।।৪।।
 মন্তক লাগ ৰহী হমাৰে, গুৰু চৰনন কী ধূৰ।। টেক।।
 যব ইয় ধূল চটী মন্তক পে, দুবিধা হোগই দুৰ।।১।।
 যহ সংসাৰ বিঘ্ন কী ঘাটী, নিকসত বিৰলা শূৰ।
 প্ৰেম ভক্তি গুৰু বামানন্দ লায়ে, কবী কবীৰা ভৰপুৰ।।২।।

।।অথ ৰাগ ধনাসৰী।।

তুঁহী মেৰে বেঁদ তুঁহী মেৰে নাঁদ। তুঁহী মেৰে অন্ত ৰাম

তুঁহী মেৰে আঁদ।।১।। তুঁহী মেৰে তিলকঁ তুহী মেৰে
 মালা। তুঁহী মেৰে ঠাকুৰ বাম ৰূপবিশালা।।২।।
 তুঁহী মেৰে বাঁগ তুঁহী মেৰে বেলা। তুঁহী মেৰে পুষ্প
 বাম ৰূপ নবেলা।।৩।। তুঁহী মেৰে তৰবৰ তুঁহী মেৰে
 শাখা। তুঁহী মেৰে বাণী বাম তুঁহী মেৰে ভাষা।।৪।।
 তুঁহী মেৰে পূজা তুঁহী মেৰে পাতি। তুঁহী মেৰে দেৱল
 বাম মই তেৰা জাতী।।৫।। তুঁহী মেৰে পাতি তুঁহী
 মেৰে পূজা। তুঁহী তেৰে তীৰথ বাম ঔৰ নহী দূজা।।৬।।
 তুঁহী মেৰে কলবিৰহ অউৰ কাম ধৈন্য। তুঁহী
 মেৰে ৰাজা বাম তুঁহী মেৰে সৈন্য।।৭।। তুঁহী মেৰে
 মালীক তুঁহী মেৰে মোৰা। তুঁহী মেৰে সুলতান বাম
 তুঁহী হৈ উজীৰা।।৮।। তুঁহী মেৰে মুদৰা তুঁহী মেৰে
 সেলী। তুঁহী মেৰে মৃতংগা বাম তুঁহী মেৰা বেলী।।৯।।
 তুঁহী মেৰে চীপী তুঁহী মেৰে ফৰুৱা। মই তেৰা চেলা
 বাম তুঁহী মেৰা গুৰুৱা।।১০।। তুঁহী মেৰে কৌসতী
 তুঁহী মেৰে লালম। তুঁহী মেৰে পাৰস বাম তুঁহী মেৰে
 মালম।।১১।। তুঁহী মেৰে হীৰা তুঁহী মেৰে মোতী। তুঁহী
 বৈৰাগৰ বাম জগ মগ জ্যোতি।।১২।। তুঁহী মেৰে

পৌহমী ধৰনী আকাশ। তুঁহী মেৰে কুৰম্ব বাম তুঁহী
 হৈ কৈলাশা।।১৩।। তুঁহী মেৰে সুৰজী তুঁহী মেৰে
 চন্দা। তুঁহী তাৰায়ন বাম পৰমানন্দা।।১৪।। তুঁহী মেৰে
 পৌনা তুঁহী মেৰে পানী। তেৰী লীলা বাম কিনহঁ না
 জানী।।১৫।। তুঁহী মেৰে কাৰতগম্বামী গনেশা। তেৰা
 হী ধ্যান বাম ধৰৌ হমেশা ।।১৬।। তুঁহী মেৰে লহমী
 তুঁহী মেৰে গৌৰা। তুঁহী সাবিত্ৰী বাম ঠুঁ অংগ
 তোৰা।।১৭।। তুঁহী মেৰে ব্ৰহ্মা শেষমহেশা। তুঁহী মেৰে
 বিষ্ণু বাম জৈ জৈ আদেশা।।১৮।। তুঁহী মেৰে ইন্দু তুঁহী
 হৈ কুবেরা। তুঁহী মেৰে বৰুণ বাম তুঁহী ধৰমধীৰা।।১৯।।
 তুঁহী মেৰে সৰবংগ সকল বিয়াপী। তেঁহী আপনী বাম
 থাপনি থাপী।।২০।। তুঁহী মেৰে পিণ্ডা তুঁহী মেৰে
 শ্বাসা। তেৰা হী ধ্যান বাম ধৰে গবীব দাসা।।২১।।১।।

।।ৰুমাল কা শব্দ।।

দ্রোপদ সুতা কুঁ দীনহেঁ লীৰ, জাকে অনন্ত বঢ়ায়ে চীৰ।
 ৰুকমণী কৰ পকড়া মুসকাই, অনন্ত কথা মোকুঁ সমঝাই।
 দুশাসন কুঁ দ্রোপদী পকৰী, মেৰী ভক্তি সকল মৈঁ সিখৰী।

জো মেৰী ভক্তি পছোড়ী হোই ,হমাৰা নাম ন লেৰে কোই।
 তন দেহী সে পাসা ডাৰি, পহঁচে সুক্ষ্ম ৰূপ মুৰাৰী।
 খেঁচত -খেঁচত খেঁচ কসীশা, সিৰ পৰ বৈঠে হৈ জগদীশা।
 সংখোঁ চীৰ পিতাম্বৰ বীনে, দ্ৰোপদী কাৰণ চাহিব কীহে।
 সংখো চীৰ পিতাম্বৰ ডাৰে, দুশাসন সে যোদ্ধা হাৰে।
 দ্ৰুপদ সুতা কৈ চীৰ বঢ়ায়ে, সংখ অসংখোঁ পাৰ ন পায়ে।
 নিত বুন কপড়া দেতে ভাই, জাকৈ নৌ লখ বালদ আই।
 অৰীগত কেশো নাম কবীৰ, তাতৈঁ টুটেঁ যম জঞ্জীৰ।

।।শব্দ।।

অব বস গোৰস কা শুনৌ বিয়ানা।খীৰ খাণ্ড সাহিব দৰবানা।।
 মোহন ভোগ মানসি পূজা। মেৰা মিসৰি কা হৈ কুজা।।
 লডডু জেলেবি লাড কচৌৰী।খুৰমে ভোঁগৈ আত্ন বৌৰী।।
 দহী বড়ে নুকতী প্রসাদম। পুৰি মাণ্ডে আদি অনাদম।।
 ধোৱা দাল মুনক্কা দাঁখম। গিৰী ছুহাৰে মেৰা ভাখম।।
 নিমকনুন ঔৰ যত কহাঁৱে। দুধ দহী তো সব মন ভাঁৱে।।
 শক্কৰ গুড় কী হোত পঞ্জীৰী। মাঁহি জমায়ন ঘাঁলৈ পীৰী।।
 জীৰা হিংগ মিৰচ হোহি লালা। জব যৌহ কহিয়ে অজব মসالا।।
 ছাহি ছিকনিয়া চিত্তামনী। গোৰস পিয়া ত্ৰিভুৱন থনী।।

পাপৰ বীনি মসালে সাৰে। ছত্ৰিসোঁ বিজ্ঞান অধিকাৰে।।
 সহত আম নীবুঁ নাৰঙ্গী। বদৰী বেৰুঁ তুত সিৰঙ্গী।।
 এতা ভোগ ভুগাৱৈ কোই। পৰমাত্ম কৈ চট্টে বসোঙ্গী।।
 দাস গৰীব অন্ন কী মহিমা, তিন লোক মেঁ জাকা বহিমা।।

।।শব্দ।।

আজ মিলন বৰ্খাইয়া জী সঙ্গতে ভোগ গুৰাঁ নুঁ লগ্যা।
 সুখ দেনা দুঃখ মেটনা, তাজা ৰাখে তন।
 সুৰ তেতীসোঁ খুশ কিএ, নমস্কাৰ তোহে অন্ন।
 অন্ন জল সাহিব ৰূপ হৈ, ক্ষুধা তৃষ্ণা জায়ে।
 চাৰোঁ যুগ প্ৰৱান হৈ, আত্ম ভোগ লগায়ে।
 যো অপনে সো অউৰ কে, একৈ পীৰ পিছান।
 ভুখিয়া ভোজন দেত হৈ, পহুঁচেংগে প্ৰৱান।
 লখ চোৰাশী জীৱ কা, ভোজন বসৈ আকাশ।
 কৰ্তা বৰসৈ নীৰ হোৱে, পূৰৈ সবকী আশ।
 দেতে কো হৰ দেত হৈ, জঁহা তঁহা সে আন।
 অন দেৱা মাংগত ফিৰেঁ, চাহিব সু নৈ না কান।
 ধৰ্ম তো ধসকৈ নহী, ধসকৈ তিনোঁ লোক।

খৈৰায়ত মেঁ খৈৰ হৈ, কিজৈ আত্ম পোষ।
 এক যজ্ঞ হৈ ধৰ্ম কী, দূজী যজ্ঞ হৈ ধ্যান।
 তীজী যজ্ঞ হৈ হৰন কী, চৌথী যজ্ঞ প্ৰনাম।
 খুলয়া ভণ্ডাৰা গৈব কা, বিন চিঠী বিন নাম।
 গৰীব দাস মুক্তা তুলৈ, ধন কেসো বলি জাঁউ।।

সৎপুৰুষ ৰূপ মুক্তিদাতা কবীৰ চাহেব আৰু
 তেওঁৰে অৱতাৰ মুক্তিদাতা গৰীব দাস জী মহাৰাজ
 আপোনাৰ ভোগ প্ৰসাদ তৈয়াৰ হৈছে। আপুনি আপোনাৰ
 পৱিত্ৰ জিভাৰ দ্বাৰা ইয়াক পৱিত্ৰ তথা স্বীকাৰ কৰক,
 মুক্তি দাতা। আৰু যদি কোনো পাঠকৰ দ্বাৰা পাঠ
 কৰাত ভুল হৈছে অথবা কোনো সেৱকৰ দ্বাৰা সেৱাত
 কি বা ভুল ভ্ৰুটি হৈছে তেন্তে আমাক তুচ্ছ বুদ্ধি জীৱ মানি
 ক্ষমা কৰিব।। সত সাহেব।।

।। শব্দ ।।

আজ লগয়া সাহিব কো ভোগ, দীন কে টুকড়ে পানী কা।
 কোই জগয়া পূৰ্বলা ভাগ, সফল হৰা দিন জিন্দগানীকা। টেক।
 ব্যঞ্জন হতিসোঁ য়হ নহী চাৱৈ, জো মিল জাৱৈ ৰুচি ৰুচি পাৱৈ।
 প্ৰসাদ অলুনা এ খা জাৱৈ, ভাৱ লে দেখ প্ৰানী কা। ১।

সম্মন জীনে ভোগ লগায়া, সিব লড়কে কা কাটকৈ লায়।
 বন্দী ছোড় নে তুৰন্ত জিৰায়া, পায় ফল সন্ত যজমনি কা।২।
 জিন ভঙেঁ কে য়হ ভোগ লগ যায়ে, উনকে তিনোঁ তাপ নসায়।
 কোটি তীর্থ কা ফল উ পায়, লাভ . য়হ সন্তো কী বাণী কা।৩।
 সন্তো কী বাণী হৈ অনমোল, ইসে না সমঝ সকেঁ অনবোল।
 সাহিব নে ভেদ দিয়া সব খোল, অপনী সত্যলোক বাজধানী কা।৪।
 বলী বাজা নে ধর্ম কিয়া থা, হৰি নে আকে দান লিয়া থা।
 পাতাল লোক কা বাজ দিয়া থা, উচ্চা হৈ দৰ্জা দানী কা।৫।
 ধর্মদাস নে যজ্ঞ বচাই, বিন দর্শন নহী জীউঁ গোসাই।
 দর্শন দে কব পেয়াস বুঝাই, ভার লিয়া দেখ কুর্বানী কা।৬।
 বহা ক্য মোহ মমতা মেঁ সোয়, জগত
 মেঁ জীৱন হৈ দিন দোয়। পতা না আৱন হো
 কে না হোয়, তেৰে ইস শ্বাস সৈলানী কা।৭।
 জীৱ যো না সৎসঙ্গ মেঁ আয়া, ভেদ না উসে ভজন কা পায়।
 গৰীব দাস কো ভী বাৱলা বতায়,
 ক্যা কব লে ইস দুনিয়া সেয়ানী কা।৮।
 সাধ সংগত সে ভেদ যো পায়।
 গুৰু ৰাম দেৱনন্দ জী নে সফল বনায়।
 সন্ত ৰামপাল কো ৰাহ দিখায়া, শ্ৰী ধাম ছুড়ানী কা।৯।

।। পাঠ প্ৰকাশৰ সময়ত বিনতী।।

হম বিনতী কৰতে জী, গুৰুজী তেৰে
 আগৈ, চাহিব তেৰে আগৈ।। টেক।।
 গৰীব, চাহিব মেৰী বিনতী, শুনো গৰীব নিৰাজ।
 জল কী বৃন্দ মহল বচুয়া, ভলা বনায় সাজ।১।
 চাহিব মেৰী বিনতী, শুনিও অৰজ অৰাজ।
 মাদ্ৰ পিদ্ৰ কৰীম তুঁ, পুত্ৰ পিতা কুঁ লাজ।২।
 চাহিব মেৰী বিনতী, কৰ জোক কৰতাৰ।
 তন মন ধন কুঁববান জাঁ, দীজৈ মোহে দিদাৰ।৩।
 মালীক মীৰাঁ মিহববান, শুনিও অৰজ অৰাজ।
 পঞ্জা বাখো শীশ পৰ, জম নহীঁ হোত তিৰাস।৪।
 মীৰা মোপৈ মিহিব কৰ, মই আয়া তক শ্যাম।
 সমবথ তুমহাবে আসৰৈ, বান্দি জাম গুলাম।৫।
 মই সমৰ্থ কে আসৰৈ, দম কদম কৰতাৰ।
 গফলত মেৰী দুৰ কৰো, খড়া বহুঁ দৰবাৰ।৬।
 অবিনাশী কে আশৰৈ, অজবা রৰ কী শ্যাম।
 অৰ্থ, ধৰ্ম, কাম মোক্ষ হেঁহী, সমবথ বাজা বাম।৭।

অৰ্জ অৰাজ অনাথ কী, আজিজ কী অবদাস।
 আরন জানা মেটিও, দিজিও নিশ্চল বাস।৮।
 অনন্ত কোটী ব্রহ্মাণ্ড কা, এক বতি নহীঁ ভাৰ।
 সদগুৰু পুৰুষ কবীৰ হৈ, কুল কে সৃজন হাৰ।৯।
 জুগন জুগন কে পাপ সব, জুগন জুগন কে মৈল।
 জানত হৈ জগদীশ তুঁ, জোৰ কিয়ে বদ ফৈল।১০।
 অলল পংখ অনুৰাগ হৈ, সুম্ন মণ্ডল বহৈ থীৰ।
 দাস গৰীৰ উধাৰীয়া, সৎ গুৰু মিলে কবীৰ।১১।
 অকাল পুৰুষ চাহিব ধনী, অবিগত অবিনাশী।
 গৰীৰ দাস শবনৈ লগয়া, কাটো যম কী ফাঁসী।১২।

।।শব্দ (বধাই)।।

হমাৰৈ ছৱা পাঠ প্ৰকাশ বধাঁই মই বাটুংগী।
 হমাৰৈ আয়ে সাহিব কবীৰ বধাঁই মই বাটুংগী।
 হমাৰৈ আয়ে গৰীৰ দাস বধাঁই মই বাটুংগী। টেক।
 অমৰ লোক সে চলকৰ আয়ে, ভৱ বন্ধন সে জীৱ ছুড়ারে।
 দে মন্ত্ৰ (নাম) সত্যলোক পঠাৰে, য়ে দেতে নিশ্চল বাস।১।
 পাপ পূণ্য কো হৰদম তৌলু, ঘৰ ঘৰ মৈ মই কহতী ডৌলু।
 দুশমন মীত সভী সে বৌলু, তুম কৰিও আরন কী খ্যাস।২।

হমাৰে ভক্ত মহাত্মা আয়েংগে, ও শব্দ সাহিব কে গায়েংগে।
 হমাৰে ভ্ৰম ভূত মিট জায়েংগে, ফিৰ হোৱে নাম বিশ্বাস।৩।
 নগৰ নিবাসী সব হী আনা, আপস কে মত ভেদ ভুলানা।
 কোয়ে দিন মেঁ সব কো চলে জানা, যা বুঠি জগ কী আশ।৪।
 দুঃখ মেঁটে অউৰ সুখ কে দাতা, পূৰ্ণ ব্ৰহ্ম হৈ আপ বিধাতা।
 জব চাহে চোলা ধৰ আতা, হয়া সুলতানী কৈ খৱাস।৫।
 কাশী মেঁ কেশৱ বন আয়া, সমন কে ঘৰ ভোগ লগায়া।
 সেউ ধড় পৰ শিশ চঢ়ায়া, যহ কাঁটে কৰ্ম কী ফাঁস।৬।
 জিস ঘৰ কা যহ হোতা পাঠ জী, উন ভক্তো কে হোতে
 ঠাঠ জী। ভক্তি বিহনে বাৰহ বাট জী,
 জিনকো লগী না ভজন কী পেয়াস।৭।
 গুৰু ৰাম দেৱানন্দ গুন গাতা হৈ,
 দাস ৰামপাল কো সমঝাতা হৈ।
 ভজন বিনা নহী সুখ পাতা হৈ, চাহে পৃথিৱী পতি হৌ খাস।৮।

।।সত সাহেব।।

।। শংকা সমাধান।।

নিবেদন:- নাম দীক্ষা প্ৰাপ্ত ভক্তত্বাই এইটো ভাবিব পাৰে যে গুৰুদেৱে কৈছে তিনি গুণৰ (ৰজগুণ-ব্ৰহ্মা, সৎ গুণ - বিষ্ণু, তমগুণ - শিৱ) ৰ পূজা কৰিব নালাগে। আকৌ মন্ত্ৰ জাপ তেওঁলোকৰেই দিছে। তাৰ বাবে নিবেদন যে এইটো পূজা নহয়। আমি কাল লোকত বসবাস কৰি আছো। ইয়াত আমাৰ যি সুবিধাৰ দৰকাৰ সেইটো ব্ৰহ্মা-বিষ্ণু-শিৱ আদিয়ে প্ৰদান কৰিব।

যেনেকৈ আমি বিদ্যুতৰ কানেকশন (লাভ) লৈ ৰাখিছো। তাৰ বিল (খৰচ) ভৰিব লাগে। আমি বিদ্যুৎমন্ত্ৰী নাইবা বিদ্যুৎ বিভাগৰ পূজা কৰা নাই। আমি তাৰ বিল পৰিশোধ কৰিম তেহে বিদ্যুতৰ সেৱা পাই থাকিম। এইদৰে টেলিফোন (দূৰভাষ) ৰ বিল আৰু পানীৰ বিল আদি -২ পৰিশোধ কৰি থাকিলে উক্ত সুবিধা আমি পাই থাকিম। আপোনালোকে শাস্ত্ৰ বিৰুদ্ধ ভক্তি সাধনা কৰি ভক্তিহীন হৈছে অৰ্থাৎ পূণ্য হীন হৈছে। যি কাৰনে আপোনাৰ ধন লাভ আদি হোৱা নাই।

এইজন দাস (বামপাল দাস) আপোনাৰ গেৰাণ্টৰ (জামিন্দাৰ) হৈ এই কাল লোকত এক ব্ৰহ্মাণ্ডৰ প্ৰভুৰ (ব্ৰহ্মা- বিষ্ণু- শিৱ-গনেশ-দূৰ্গা আদি) পৰা আপোনাক সকলো লাভ পূন: প্ৰদানৰ ব্যৱস্থা কৰিব তথা আপুনি এই মন্ত্ৰ জপৰ জৰিয়তে এওঁলোকৰ বিল পৰিশোধ কৰি থাকিব লাগিব। যি প্ৰথম মন্ত্ৰ (সৎ সুকৃত অৱিগত কবীৰ) এইটো আপোনাৰ পূজা, এইজন পূৰ্ণ পৰমাত্মা তথা সত্যম লাভ (ফল) প্ৰাপ্ত হব। সত্যমৰ অৰ্থ অবিনাশী অৰ্থাৎ আমি অবিনাশী পদ প্ৰাপ্ত কৰিব লাগে। এই মন্ত্ৰৰ চাৰি-মাহৰ পিছত আপোনাক সত্যনাম (সচানাম) প্ৰাপ্ত হব, যি দুটা মন্ত্ৰৰ হব। তাৰে এটা মন্ত্ৰ কালৰ একৈশ ব্ৰহ্মাণ্ডৰ ঋণ পৰিশোধ কৰিবৰ কাৰণে। তাৰে পুণ্য অৰ্জন কৰি আমি ব্ৰহ্ম (ক্ষৰপুৰুষ) অৰ্থাৎ কালৰ ঋণ পৰিশোধ কৰিব লাগিব। এই কালে পিছত আমাক সকলো পাপৰ পৰা মুক্ত কৰি দিব।

গীতা অধ্যায় নং ১৮ শ্লোক নং ৬২-৬৩- ৬৪-৬৬
বৰ্ণিত আছে : অধ্যায় নং ১৮ শ্লোক নং ৬২

তম, এব, শৰনম্, গচ্ছ, সৰ্ব্ব ভাৱেন, ভাৰত
তৎপ্ৰসাদাৎ, পৰাম্, শান্তিম্, স্থানম্, প্ৰাপস্যসি, শাস্ত্ৰতম্।।

অনুবাদ :- (ভাৰত) হে ভাৰত, তুমি (সৰ্ব ভাৱেন)
সকলো প্ৰকাৰে (তম্) সেই অজ্ঞান এক্কাৰত লুকাই থকা
পৰমেশ্বৰৰ (এব) হে (শৰনম্) শৰণত (গচ্ছ) যোৱা।
(তৎ প্ৰসাদত) সেই পৰমাত্মাৰ কৃপাৰ দ্বাৰাই তুমি (পৰাম্)
পৰম (শান্তিম্) শান্তি তথা (শাস্বতম্) অবিনাশী সনাতন সৎ
(স্থানম্) স্থান-ধাম - লোকক (প্ৰাপয়সি) প্ৰাপ্ত হবা।

অনুবাদ :- হে ভাৰত, তুমি সকলো প্ৰকাৰে সেই
অজ্ঞান এক্কাৰত লুকাই থকা পৰমেশ্বৰৰ শৰণত যোৱা।
সেই পৰমাত্মাৰ কৃপাৰ দ্বাৰাই তুমি পৰম শান্তি তথা
অবিনাশী সনাতন সত্য স্থান - ধাম - লোক প্ৰাপ্ত হবা।

অধ্যায় নং - ১৮, শ্লোক নং ৬৩

ইতি, তে জ্ঞানম্, আখ্যাতেম্, গুহ্যতম্, গুহ্যতৰম্, ময়া,
বিমৃশ্যৈ, এতত, অশেষেন, যথা, ইচ্ছসি, তথা, কুৰু।।

অনুবাদ:- (ইতি) এইদৰে (গুহ্যত) গোপনীয়তকৈ
(গুহ্যতৰম্) অতি গোপনীয় জ্ঞানম্) জ্ঞান (ময়া) মই
(তে) তোমাক (অখ্যাতেম্) কৈ দিলো (এতত) এই বহস্যযুক্ত
জ্ঞানক (অশেষেন) পূৰ্ণৰূপে (বিমৃশ্যৈ) ভালদৰে বিবেচনা
কৰি (যথা) যেনেকুৱা (ইচ্ছসি) বিচৰা (তথা) তেনেকুৱাই
(কুৰু) কৰিবা।

অনুবাদ: এইদৰে গোপনীয়তকৈ অতি গোপনীয়
জ্ঞান মই তোমাক কৈ দিলোঁ এই বহস্যযুক্ত জ্ঞানক
পূৰ্ণৰূপে ভালদৰে বিচাৰ বিবেচনা কৰি যেনেকুৱা বিচৰা
তেরেকুৱাই কৰিবা।

অধ্যায় নং ১৮, শ্লোক নং ৬৪

সৰ্ব গুহ্যতমম্, ভূয়ঃশ্চ, মে, পৰমম্, রচ:

ইষ্ট:, অসি, মে, দৃঢ়ম্, ইতি, তত:, বক্ষ্যামি, তে, হিতম্।।

অনুবাদ:- (সৰ্ব গুহ্যতমম্) সম্পূৰ্ণ গোপনীয়তকৈ
অতি গোপনীয় (মে) মোৰ (পৰমম্) পৰম বহস্যযুক্ত
(হিতম্) হিতকাৰক (রচ:) বচন (তে) তোমাক
(ভূয়:) আকৌ (বক্ষ্যামি) কওঁ (তত:) ইয়াক (শ্চ) শুনা
(ইতি) এই পূৰ্ণ ব্ৰহ্ম (মে) মোৰ (দৃঢ়ম্) পক্ষা, নিশ্চিত
(ইষ্ট:) পূজ্যদেব (অসি) হয়।

অনুবাদ:- সম্পূৰ্ণ গোপনীয়তকৈ অতি গোপনীয়
মোৰ পৰম বহস্যযুক্ত হিতকাৰক বচন তোমাক আকৌ কওঁ,
ইয়াক শুনা। এইজন পূৰ্ণ ব্ৰহ্ম মোৰ নিশ্চিত পূজ্যদেব হয়।

অধ্যায় নং ১৮, শ্লোক নং ৬৬

সৰ্ব ধৰ্মান্, পৰিত্যজ্য, একম্, শৰনম্, ব্ৰজ,

অহম্, ত্বা, সৰ্ব পাপেভ্য: মোক্ষয়িষ্যামি, মা, শুচ:।।

অনুবাদ:- (মাম্) মোৰ (সৰ্ব ধৰ্মান্) সকলো পূজাক (পৰিত্যজ্য) ত্যাগ কৰি তুমি কেৱল (একম্) একমাত্ৰ সেইজন পূৰ্ণ পৰমাত্মাৰ (শৰণম্) শৰণত (ব্ৰজ) যোৱা। (অহম্) মই (ত্বা) তোমাক (সৰ্ব পাপেভ্যঃ) সকলো পাপৰ পৰা (মোক্ষয়িষ্যামি) মুক্ত কৰি দিম তুমি (মা, শুচঃ) শোক নকৰিবা।

অনুবাদ:- মোৰ সকলো পূজা অৰ্চনাক মোক অৰ্পণ কৰি তুমি কেৱল একমাত্ৰ পূৰ্ণ পৰমাত্মাৰ শৰণত যোৱা। মই তোমাক সকলো পাপৰ পৰা মুক্ত কৰি দিম, তুমি শোক নকৰিবা।

ওপৰোক্ত শ্লোকৰ ভাবাৰ্থ হ'ল যে কালে (ব্ৰহ্ম অৰ্থাৎ ক্ষৰ পুৰুষ) কৈ আছে যে অৰ্জুন! তুমি মোৰ শৰণত থাকিব বিচৰা যদি জন্ম তথা মৃত্যু হৈ থাকিব। যদি পৰম শান্তি তথা সত্যলোকলৈ যাব বিচৰা তেন্তে সেইজন পূৰ্ণ পৰমাত্মাৰ শৰণত গুচি যোৱা। তাৰ বাবে মোৰ সকলো ধৰ্মীয় পূজা অৰ্থাৎ সত্যনামৰ প্ৰথম মন্ত্ৰ জপৰ পূৰ্ণফল মোলৈ এৰি দি, পিচত সম্পূৰ্ণ ৰূপে সেইজন এজনৰ (সৰ্ব শক্তিমান অৰ্থাৎ যাৰ সমান কোনো নাই, সেইজন অদ্বিতীয় পৰমেশ্বৰ) শৰণত গুচি যোৱা, পিছত মই তোমাক সকলো পাপৰ (ঋণৰ) পৰা মুক্ত কৰি দিম, তুমি চিন্তা নকৰিবা,

আকৌ সত্যনামৰ দ্বিতীয়মন্ত্ৰৰ পূণ্যফলেৰে আমি পৰব্রহ্ম অৰ্থাৎ অক্ষৰ পুৰুষকো এৰিম, কিয়নো আমি অক্ষৰ পুৰুষৰ লোকৰ মাজেদি সত্যলোকলৈ যাব লাগিব, তাৰ খাজানা (ভাড়া) দিব লাগিব। পিচত তৃতীয় মন্ত্ৰ সত্য শব্দ অৰ্থাৎ সাৰনাম প্ৰাপ্তি হব যি সত্যলোকত স্থায়িত্ব প্ৰাপ্ত কৰাব।

যদি কোনো ব্যক্তি বিদেশলৈ গৈছে আৰু তাত তেখেতে চৰকাৰৰ পৰা ঋণ লয়, পিচত স্বদেশলৈ উভতি আহিব বিচাৰিলে তেখেতে প্ৰথমে সেই দেশৰ পৰা ঋণ মুক্ত পত্ৰ লব লাগিব। পিছত ঋণ মুক্ত প্ৰমাণ পত্ৰ প্ৰাপ্ত কৰিলেহে, তেওঁৰ উভতি অহাৰ পাৰ পত্ৰ (পাচপোৰ্ট) তৈয়াৰ হব, নহলে তেওঁক উভতি আহিবলৈ দিয়া নহয়।

এই দৰে আপুনি এই কাল লোকত শাস্ত্ৰ বিৰুদ্ধ ভক্তি সাধনা কৰি ভক্তি হীন হৈ ঋণী হৈ গৈছে। প্ৰথমে আপোনাক বেপাৰী বনোৱা হব। তাৰ কাৰণে কবিদেৱে (কবীৰ পৰমেশ্বৰ অথবা কবিৰ ভগৱান) মই দাসক নিজৰ প্ৰতিনিধি বনাই পঠাইছে। সেইজন পৰমেশ্বৰৰ তৰফৰ পৰা এই দাস আপোনাৰ জামিনদাৰ হব তথা

ব্রহ্মা, বিষ্ণু, শিৱ আদি শক্তিৰ পৰা আপোনাক পুনঃ কানেকশন (সম্পৰ্কৰ লাভ) আৰম্ভ কৰাব। যিটো আপুনি ইবিলাকৰ মন্ত্ৰৰ পূণ্যফল অৰ্জন কৰি কিস্তিৰ বিল পৰিশোধ কৰিব লাগিব। যেতিয়ালৈকে আপুনি ইয়াৰ পৰা মুক্ত নহয় তেতিয়ালৈকে আপুনি সকলো ভৌতিক সা-সুবিধা পূৰ্ণৰূপে পাই থাকিব তথা আপুনি পূণ্যদান আদি কৰি অধিক ভক্তিৰ ধনী হবলৈ পাৰিব। আন শব্দত যেনেকৈ আমাৰ শৰীৰৰ ভিতৰত পদ্ম আছে। যেতিয়া আমি দেহ ত্যাগ কৰি পৰমাত্মাৰ ওচৰলৈ যাম তেতিয়া আমি এই পদ্মৰ মাজেৰে হৈ যাব লাগিব। যেনে - ১. মূল পদ্মত গনেশ দেৱ ২. স্বাদ পদ্মত সাবিত্ৰী ব্ৰহ্মাদেৱ ৩. নাভি পদ্মত লক্ষ্মী তথা বিষ্ণুদেৱ ৪. হৃদয় পদ্মত পাৰ্বতী আৰু শিৱ দেৱ ৫. কন্ঠ পদ্মত দুৰ্গা দেৱী (অষ্টাংগী)। এই পদ্মৰ মাজেৰে আমি তেতিয়াই যাব পাৰিম যেতিয়া আমি তেওঁ বিলাকৰ ঋণ পৰিশোধ কৰি দিম। প্ৰথম দীক্ষা মন্ত্ৰৰ দ্বাৰাই আপোনাৰ সকলো পদ্ম মুকলি হব অৰ্থাৎ আপুনি ঋণ মুক্ত হৈ যাব। তেতিয়া আপোনাৰ সৎ লোকলৈ যোৱা বাস্তৱত কোনো বাধা

নাথাকে অৰ্থাৎ আপোনাৰ সকলো ঋণ মুক্ত প্ৰমাণ পত্ৰ তৈয়াৰী পাব।

কিন্তু আমি পূজা নিজৰ প্ৰকৃত মালিক কবিৰ্দেব (কবীৰ পৰমেশ্বৰ) ৰ কৰিব লাগিব। যেনেকৈ পতিব্ৰতা স্ত্ৰীয়ে পূজা কেৱল নিজৰ পতিক হে কৰে, কিন্তু যথোচিত আদৰ সৎকাৰ সকলোৰে কৰে। যেনে দেৱৰক পুত্ৰৱত তথা বৰজনাক ডাঙৰ ভাইৰ দৰে তথা শহৰ আৰু শাহৰক মাতা - পিতাৰ দৰে। কিন্তু যি ভাৱনা নিজৰ পতিৰ লগত ওতঃপ্ৰোত ভাৱে জড়িত সেইটো অইনৰ লগত কেতিয়াও নহয়। ঠিক এই দৰে কবীৰ পৰমাত্মাৰ ভক্ত বৃন্দই নিজৰ ভক্তি সফল কৰিব লাগে। এইবাবে কোনো অজ্ঞানীৰ ফুচুলনিত ভ্ৰেল নাযাব। পূৰ্ণ বিশ্বাসৰ সৈতে এই দাসৰ পৰা উপদেশ লৈ ভক্তি মাৰ্গত অটল ভাবে লাগি থাকিব। এই ভক্তি সাধনা সকলো শাস্ত্ৰৰ ওপৰত আধাৰিত।